

Crna Gora
Ministarstvo kulture i medija

Adresa: Njegoševa br. 83
81250 Cetinje, Crna Gora
tel: +382 41 232 571
fax: +382 41 232 572
www.gov.me/mku

**Izveštaj o realizaciji Akcionog plana
Nacionalnog programa razvoja kulture 2023–2027.
za 2025. godinu**

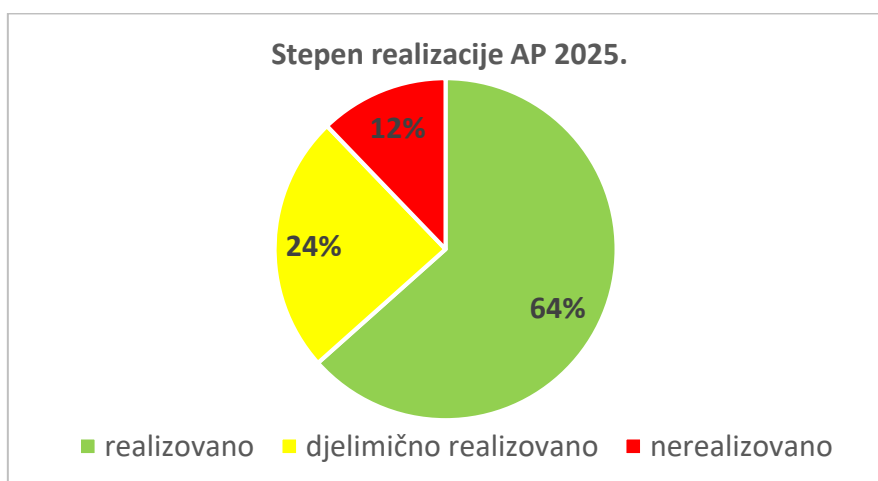
Cetinje, mart 2026. godine

I UVODNI REZIME

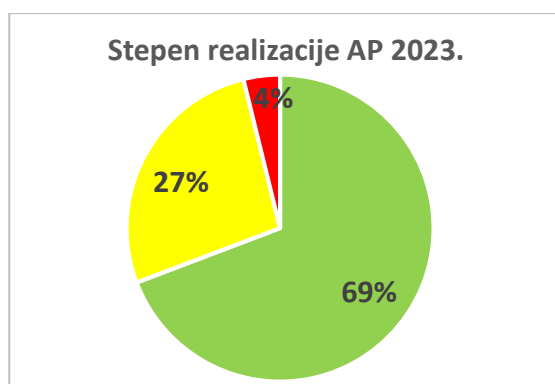
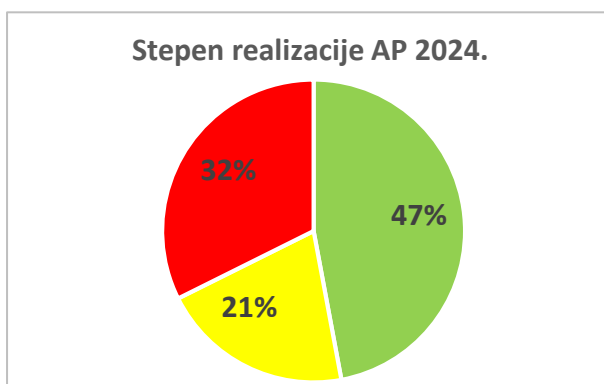
Imajući u vidu da je Nacionalni program razvoja kulture 2023–2027. godine¹ donijet na period od pet godina, kao prelazna godina u sprovođenju strateškog dokumenta postavljena je 2025. Stoga predmetni izvještaj sadrži sveobuhvatan pregled realizacije definisanih operativnih ciljeva i indikatora učinka. Do sada su usvojena dva izvještaja o realizaciji akcionih planova, koji se odnose na prvi dvogodišnji ciklus².

Vlada Crne Gore, 31. jula 2025. godine, donijela je Akcioni plan 2025–2026. Nacionalnog programa razvoja kulture 2023–2027, koji sadrži 70 aktivnosti planiranih za navedeni dvogodišnji period. Prema postojećem planu, za 2025. godinu bila je predviđena realizacija 41 aktivnosti.

Stepen realizacije Akcionog plana u 2025. godini je: 64% realizovanih, 24% djelimično realizovanih i 12% nerealizovanih aktivnosti. Konkretno, do sada je uspješno sprovedeno 26 aktivnosti, djelimično njih 10, a pet aktivnosti nije realizovano. Preostalih 29 aktivnosti nijesu dospjele za realizaciju, već su planirane za 2026. godinu.

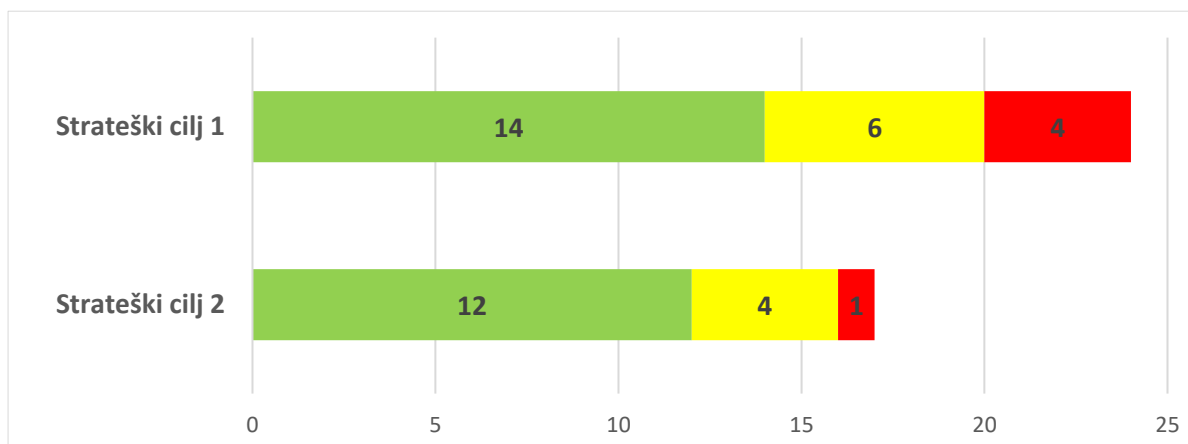

Kao što je evidentno, skoro dvije trećine plana je ispunjeno, što je znatno više nego 2024. godine kada je udio realizovanih aktivnosti iznosio 47%, a nešto niže u odnosu na prvu godinu sprovođenja ovog strateškog dokumenta. Ipak, postotak nerealizovanih aktivnosti u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu značajno je manji.

¹ <https://www.gov.me/dokumenta/a98b089a-f362-447e-b33a-b9fbde050b70>

² Izvještaj za 2023: <https://www.gov.me/dokumenta/bb8cd09f-b6fd-48ec-9e65-89e17ac96dab> i Izvještaj za 2024. i Akcioni plan 2025–2026: <https://www.gov.me/dokumenta/dcb363ba-90fa-4504-b2d3-c4656cffc6d1>

Premda je u 2025. godini zabilježen solidan nivo realizacije Akcionog plana, prepoznato je nekoliko razloga za odstupanje i neblagovremeno izvršavanje obaveza. Prije svega, nedovoljno dobra koordinacija i nedostatak inicijative među nadležnim subjektima često dovodi do prolongiranja implementacije aktivnosti, a time i nepoštovanja postavljenih rokova. To je uglavnom karakteristično za kompleksnije i aktivnosti u čijoj realizaciji participira veći broj aktera. Nedostatak organizacione kulture i proaktivnog pristupa u javnom sektoru, kao i nedovoljna komunikacija i saradnja među akterima, dodatno su uticali na sporiju dinamiku realizacije.

S druge strane, prethodnu godinu obilježila su važna dostignuća kojima se doprinosi sveukupnom razvoju kulture na nacionalnom i lokalnom nivou.

Kad je u pitanju operativni cilj 1.1. koji podrazumijeva inoviranje pravnog okvira u kulturi, može se konstatovati da su u 2025. godini učinjeni ozbiljni normativni iskoraci u oblasti kulture. Naime, Crna Gora je dobila moderan, funkcionalan i evropski usklađen sistem kinematografske i pozorišne djelatnosti, koji će odgovoriti potrebama savremenog filma i teatra. U domenu muzejske djelatnosti inovirana zakonska rješenja takođe doprinose usklađivanju s evropskim standardima, u oblasti bibliotečke djelatnosti unapređuje se efikasnost i funkcionalnost bibliotečke mreže, a time se doprinosi unapređenju sistema zaštite kulturne baštine.

Kao izuzetan primjer uspjeha lokalne kulturne politike, kojoj su Vlada Crne Gore i Ministarstvo kulture i medija pružili punu političku, institucionalnu i finansijsku podršku, izdvaja se kandidatura Nikšića i osvajanje prestižne titule – Evropska prijestonica kulture 2030. godine.

Među indikatorima učinka naročito se ističe udio edukovanih zaposlenih u ukupnom broju kulturnih djelatnika na nacionalnom nivou. Podatak da je u prethodne tri godine gotovo trećina svih zaposlenih u državnim ustanovama kulture imala neku vrstu edukacije, ukazuje na to da je jačanje kadrovskih kapaciteta (operativni cilj 1.2.) bio jedan od prioriteta u javnom sektoru kulture.

Realizaciji operativnog cilja 1.3. Unaprijediti sistem i ulaganja u zaštitu kulturne baštine, posebno su doprinijele novine koje se prethodne dvije godine primjenjuju u procesu izrade Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara, kako bi se vlasnici i držaoci kulturnih dobara, predstavnici lokalnih samouprava na čijoj se teritoriji nalaze kulturna dobra i drugi zainteresovani subjekti podstakli da aktivno participiraju u kreiranju Programa. To je rezultiralo kako edukacijom vlasnika i držalaca o važnosti očuvanja kulturnih dobara, tako i povećanjem broja kulturnih dobara čije je stanje unaprijeđeno, odnosno finansijskih sredstava koja se opredjeljuju u navedenu svrhu.

Što se tiče unapređenja sistema i ulaganja u savremenu produkciju (operativni cilj 1.4.), treba istaći da Ministarstvo kulture i medija na godišnjem nivou objavljuje javne konkurse za sufinansiranje programa i projekata od značaja za ostvarivanje javnog interesa u oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva i razvoj kreativnih industrija, uz uvođenje novih konkursnih linija, tako da u kontinuitetu raste i broj podržanih projekata i iznos ukupnih sredstava za podršku projektima u sferi kulture.

U okviru operativnog cilja 2.1. koji se odnosi na poboljšanje saradnje i ambijenta rada vaninstitucionalnih aktera u kulturi, iako još uvijek nijesu postignuti očekivani rezultati, kroz namjenski konkurs rađeno je na jačanju kapaciteta i unapređenju položaja strukovnih udruženja umjetnika i stručnjaka u kulturi. Osim toga, stvoreni su uslovi za transparentniji i objektivniji proces vrednovanja manifestacija i festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore, čime će se podstaći kontinuirani razvoj kvaliteta i bolja međunarodna vidljivost programa.

Premda je indikator učinka za operativni cilj 2.2. koji se tiče međuresorne saradnje, a koji obuhvata broj zajedničkih aktivnosti i projekata resora kulture i drugih resora, premašio ciljnu vrijednost za proteklu godinu, evidentan je nedostatak inicijative i proaktivnosti u njihovoj realizaciji, što je prepoznato kao jedan od izazova u suštinskom postizanju cilja.

Positivan trend primijećen je u realizaciji operativnog cilja 2.3. Intenzivirati međunarodnu saradnju i proces evropskih integracija u oblasti kulture. Zahvaljujući promociji međunarodnih fondova kojima koordinira Ministarstvo kulture i medija, broj aplikacija ustanova i organizacija koje se bave kulturnom djelatnošću, iz godine u godinu sve je veći, a takođe i broj podržanih projekata.

Još jedan indikator učinka koji vrijedi izdvojiti je broj posjetilaca/posjetiteljki javnih ustanova kulture na državnom nivou, koji konstantno ide uzlaznom putanjom i koji je u izvještajnoj godini dostigao rekordnih 361.366. Time je uveliko nadmašena prvobitno planirana prelazna vrijednost od 287.000 za 2025. godinu, ali redefinisana vrijednost indikatora od 400.000 posjetilaca ipak nije dostignuta. Budući da je već u 2023. godini, kada je crnogorske ustanove kulture posjetilo 354.896 osoba, značajno premašena čak i ciljna vrijednost za 2027. godinu, bilo je uputno postaviti nove prelazne i ciljne vrijednosti kojima će se težiti u narednom periodu.

Među izazovima u dostizanju ciljnih vrijednosti indikatora učinka i ciljeva uopšte, prepoznati su nedovoljna ažurnost i kooperativnost, ali i nedostatak fokusa na sami strateški dokument kao ključni instrument kulturne politike, bez čega nije moguće obezbijediti njegovo dosljedno i koordinisano spovođenje.

Što se tiče rodne dimenzije ciljeva i indikatora, iako ovaj aspekt uglavnom nije primjenljiv, kod par indikatora, gdje je to bilo moguće, prikazan je odnos žena i muškaraca. U kontekstu rodno osjetljive statistike, prema posljednjim podacima, u državnim ustanovama kulture zapošljeno je 57% žena (395) i 43% muškaraca (296). Pored toga, žene čine većinu i među publikom kulturnih događaja i samih ustanova. Dakle, kao i u prošlogodišnjem izvještaju, može se zaključiti da su žene nositeljke kulturnog ambijenta Crne Gore.

II INFORMACIJA O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA

STRATEŠKI CILJ 1: USPOSTAVITI PROFESIONALAN, EFIKASAN, UMREŽEN I STABILAN JAVNI SEKTOR U KULTURI

OPERATIVNI CILJ 1.1: INOVIRATI PRAVNI OKVIR U KULTURI

INDIKATOR UČINKA – BROJ DONIJETIH ZAKONSKIH I PODZAKONSKIH AKATA

Prethodnu godinu u Ministarstvu kulture i medija obilježile su intenzivne aktivnosti na rješavanju sistemskih pitanja, zahvaljujući kojima su učinjeni ozbiljni normativni iskoraci u oblasti kulture. Naime, Vlada je utvrdila predloge četiri zakona, dok je izrada tri zakona u toku.

Naziv zakonskog akta	Vlada utvrdila Predlog zakona	Skupština donijela Zakon	Izvor (Službeni list, portal Vlade)
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o muzejskoj djelatnosti	27.2.2025.	17.10.2025.	https://www.sluzbenilist.me/propisi/20B45825-5143-49B5-9EE0-E48D9682D956
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o bibliotečkoj djelatnosti	27.2.2025.	17.10.2025.	https://www.sluzbenilist.me/propisi/1B52E9CA-A6F4-459A-B8D3-1F7F0E02926E
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kinematografiji	26.12.2025.	X	https://www.gov.me/dokumenta/151b26bb-04d9-4fb6-8fbf-5d61eeff8e9c
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pozorišnoj djelatnosti	26.12.2025.	X	https://www.gov.me/dokumenta/c5a64a7d-8bfe-47f2-af99-83ac2a1810ea
Zakon o kulturi	X	X	X
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kulturnoj baštini	X	X	X
Zakon o arhivskoj djelatnosti	X	X	X

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o muzejskoj djelatnosti donosi preciznije definisanje pojmova, usklađivanje s evropskim standardima i unapređenje sistema zaštite kulturne baštine. Muzejska djelatnost posmatrana je kao ključni segment kulturne baštine koji obezbjeđuje da muzejska građa naučne, kulturne, umjetničke i istorijske vrijednosti bude sačuvana, stručno obrađena i dostupna javnosti, čime se doprinosi edukaciji, razumijevanju kulturnih raznolikosti i izgradnji demokratskog društva.

Izmjene i dopune Zakona o bibliotečkoj djelatnosti usmjerene su na usklađivanje sa Zakonom o potvrđivanju Marakeškog ugovora, čiji je cilj olakšavanje pristupa objavljenim djelima osobama koje su slijepi, slabovide ili imaju druge poteškoće u korišćenju štampanih materijala. Nova zakonska rješenja preciziraju poslove Nacionalne biblioteke, pojednostavljuju

obaveze resora prosvjete u sprovođenju zakona i uvode fleksibilnije odredbe za manje biblioteke, čime se unapređuje efikasnost i funkcionalnost bibliotečke mreže.

U oblasti kinematografije, polazeći od toga da je u Ministarstvu kulture i medija film prepoznat kao značajan resurs od javnog i ekonomskog interesa, inovirani normativni mehanizmi unaprijediće ambijent za dalji razvoj domaće kinematografije, ali i za privlačenje međunarodnih filmskih produkcija, kroz novi sistem podsticajnih mjera.

Kada je riječ o pozorišnoj djelatnosti, predloženim normativnim rješenjima ojačaće se profesionalni standardi, institucionalna stabilnost i umjetnički kvalitet u ovoj oblasti.

Naziv podzakonskog akta	Vlada donijela Uredbu	Izvor (Službeni list, portal Vlade)
Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o kriterijumima i načinu dodjeljivanja statusa istaknuti kulturni stvaralac	6.3.2025.	https://www.sluzbenilist.me/propisi/004B2EA6-1585-46AD-98BB-930151B7A000
Uredba o izmjeni Uredbe o kriterijumima za određivanje manifestacija i festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore	26.12.2025.	https://www.gov.me/dokumenta/d846c195-53da-4a89-86a3-6193087f8ba9

Izmjenama i dopunama Uredbe o kriterijumima i načinu dodjeljivanja statusa istaknuti kulturni stvaralac unaprijeđen je sistem dodjele statusa ažuriranjem kriterijuma i procedura, odnosno usklađivanjem sa savremenim kulturnim trendovima i praksama, kao i prepoznavanjem novih kategorija kulturnih stvaralaca, a posebno je ojačana uloga strukovnih udruženja umjetnika i stručnjaka u kulturi.

Uvođenjem jasnih, mjerljivih i savremenih kriterijuma za određivanje manifestacija i festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore, inovirana Uredba doprinosi jačanju kulturnog identiteta Crne Gore, međunarodnoj afirmaciji crnogorske kulturne scene, promociji kulturne raznolikosti i podsticanju savremenih umjetničkih praksi.

Broj donijetih zakonskih i podzakonskih akata				
Početna vrijednost 2022.	Ostvarena vrijednost na kraju 2024.	Ciljna vrijednost 2025.	Ostvarena vrijednost na kraju 2025.	Ciljna vrijednost 2027.
0	0	4 zakonska i 4 podzakonska akta	2 zakonska i 2 podzakonska akta	6 zakonskih i 6 podzakonskih akata

Dakle, tokom 2025. godine, Vlada je utvrdila predloge četiri zakonska akta i donijela dva podzakonska akta u domenu kulture. Do kraja godine Skupština je donijela dva zakona, tako da još uvijek nije dostignuta ciljna vrijednost indikatora za 2025, ali su stvoreni svi uslovi da se planirani broj zakonskih akata usvoji. Što se tiče podzakonskih akata, u izvještajnom periodu Vlada je na osnovu važećeg Zakona o kulturi donijela dvije Uredbe, a procijenjeno je da izradu Pravilnika o kriterijumima i načinu utvrđivanja statusa reprezentativnog strukovnog udruženja i drugih podzakonskih akata treba planirati nakon donošenja novog Zakona.

Najveći izazov predstavlja inoviranje krovnog zakona u oblasti kulture. Za sada je Vlada usvojila Analizu primjene i potrebe inoviranja Zakona o kulturi¹, kojom su date preporuke za regulativna i implementacijska poboljšanja u oblasti kulture. Budući da je Analiza, kao osnov za pripremu Zakona, usvojena u IV kvartalu 2025, to je uticalo na dalje faze normativnog procesa, pa se iz opravdanih razloga izrada Predloga zakona o kulturi prenosi u 2026. godinu. U međuvremenu su realizovane aktivnosti koje se odnose na početnu fazu pripreme Zakona.

INDIKATOR UČINKA – BROJ OPŠTINSKIH PROGRAMA RAZVOJA KULTURE

Tokom 2025. godine osam crnogorskih opština radilo je na pripremi programa razvoja kulture, i to: Bar, Danilovgrad, Kotor, Plav, Plužine, Podgorica, Tivat i Ulcinj. U nekim opštinama postupak je pokrenut još 2024. godine, u nekima su formirane radne grupe, eventualno donijeta odluka o pristupanju izradi programa, dok je negdje objavljen javni poziv za stručnog konsultanta i predstavnika NVO za člana radnog tijela. Do kraja 2025. godine proces je okončan u Opštini Ulcinj, a očekuje se da će ostale opštine u kojima je postupak u toku, lokalna strateška dokumenta u oblasti kulture donijeti tokom 2026. godine.

	Opštinski programi razvoja kulture	Skupština opštine donijela Odluku o donošenju/usvajanju Programa
1.	Program razvoja kulture Prijestonice Cetinje 2022–2026.	17.9.2021.
2.	Program razvoja kulture Opštine Tuzi 2023–2027.	21.12.2022.
3.	Program razvoja kulture Opštine Budva 2024–2028.	18.8.2023.
4.	Program razvoja kulture opštine Nikšić 2026–2030.	25.9.2024.
5.	Program razvoja kulture Opštine Herceg Novi 2024–2027.	27.12.2024.
6.	Program razvoja kulture Opštine Ulcinj 2025–2029.	23.12.2025.

U septembru 2025. Ministarstvo kulture i medija u saradnji sa Zajednicom opština organizovalo je obuku o strateškom planiranju u kulturi. Svrha obuke bila je unapređenje kapaciteta zaposlenih u resornim opštinskim sekretarijatima i lokalnim ustanovama kulture, odnosno pružanje podrške lokalnim samoupravama u cilju izrade opštinskih programa razvoja kulture, a u skladu s obavezom propisanom Zakonom o kulturi.

Važeće programe razvoja kulture trenutno ima ukupno šest crnogorskih opština (Cetinje, Tuzi, Budva, Nikšić, Herceg Novi i Ulcinj), što je za jedan manje od ciljne vrijednosti za 2025. godinu.

Broj opštinskih programa razvoja kulture				
Početna vrijednost 2022.	Ostvarena vrijednost na kraju 2024.	Ciljna vrijednost 2025.	Ostvarena vrijednost na kraju 2025.	Ciljna vrijednost 2027.
3	5	7	6	15

¹ <https://www.gov.me/dokumenta/05d5088b-17ae-41c2-8e75-060099753343>

Važno je napomenuti da pojedine, naročito manje opštine, premda nemaju usvojen program razvoja kulture, imaju strateški plan razvoja jedinice lokalne samouprave koji (bi trebalo da) sadrži analizu stanja u kulturi, kao i odgovarajuće programe i projekte u ovoj oblasti. Naime, u skladu s Pravilnikom², analiza stanja u kulturi obuhvata analizu postojanja i funkcionisanja institucija kulture, analizu kulturnog nasljeđa i manifestacija, odnosno probleme i izazove sa kojima se suočava ovaj sektor. Upravo to predstavlja osnov za kreiranje kulturne politike.

Kao izuzetan primjer uspjeha lokalne kulturne politike, kojoj su Vlada Crne Gore i Ministarstvo kulture i medija pružili punu političku, institucionalnu i finansijsku podršku³, izdvaja se kandidatura i dobijanje prestižne evropske titule koju je osvojio Nikšić. Naime, Odlukom panela eksperata Evropske komisije, 21. oktobra 2025. godine, Nikšić je izabran za Evropsku prijestonicu kulture 2030. godine.

Cilj ove inicijative je promocija raznolikosti i bogatstva evropskih kultura i isticanje osobina koje dijele, uz podršku međusobnom razumijevanju, interkulturalnom dijalogu i osjećaju pripadnosti zajedničkom kulturnom prostoru. Ovaj projekat donosi značajnu korist za grad, regiju i državu, i to na kulturnom, edukativnom, socijalnom, ekonomskom i turističkom planu. To je jedinstvena prilika za obnovu gradova i regija, unapređenje imidža, kao i unošenje inovacija u kulturni život gradova i podrška snaženju turističke ponude.

Naš koncept je Otvoreni grad. Nikšić je oduvijek bio grad koji okuplja ljude – i vjerujemo da je to njegova najveća snaga. Polazimo od ideje da je grad prostor za povezivanje i samo grad koji njeguje duh zajedništva može biti istinski otvoren za sve svoje stanovnike, za raznolikost i za druge gradove širom Evrope.

Naša vizija je da oblikujemo Nikšić kao Otvoreni grad – mjesto koje napreduje kroz kreativnost, inkluzivnost i saradnju. Grad ukorijenjen u nasljeđu, angažovan u sadašnjosti i orijentisan ka održivoj, maštovitoj budućnosti.

Biti otvoren znači stvoriti prostor za drugog – za razliku, dijalog i zajednički rast.

Ova vizija je takođe poziv Crne Gore Evropi: deklaracija o njenoj spremnosti da se pridruži EU, sa Nikšićem kao simbolom te posvećenosti. Naš odgovor je otvaranje – ka idejama, ljudima, pričama i novim načinima zajedničkog života. Kroz naš umjetnički program, cilj nam je da aktiviramo veze, podstaknemo saradnju i njegujemo pripadnost.

Nikšić, kao Otvoreni grad, postaje prostor gdje nas kultura zbližava – preko granica, generacija i perspektiva – i gdje se budućnost oblikuje ne u izolaciji, već u zajedničkoj kreativnosti i solidarnosti.⁴

Ministarstvo kulture i medija, zajedno s lokalnom samoupravom i partnerima iz zemlje i inostranstva, posvećeno će raditi na realizaciji programa koji će Nikšić pozicionirati kao evropski centar savremenog stvaralaštva, kulturne saradnje i inovacija.

Za izazove s kojima se suočavaju pojedine opštine u izradi programa razvoja kulture, postoji već uspješno implementirano rješenje, odnosno edukacija i pružanje smjernica, zahvaljujući uspostavljenom saradnji Ministarstva i Zajednice opština.

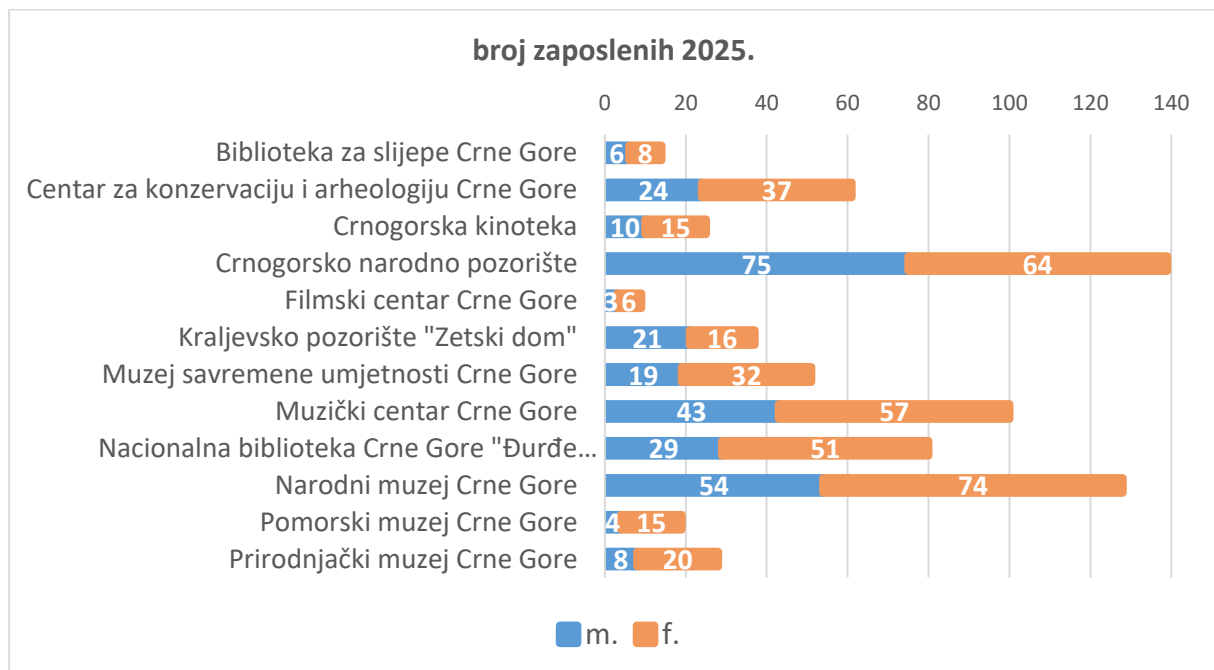
² Pravilnik o metodologiji za izradu strateškog plana razvoja jedinice lokalne samouprave („Službeni list CG“, broj 68/16)

³ <https://www.gov.me/clanak/vujovic-niksic-evropska-prijestonica-kulture-2030-projekat-citave-drzave-crne-gore>

⁴ <https://niksic2030.com/>

OPERATIVNI CIJLJ 1.2: OJAČATI INSTITUCIONALNE KAPACITETE U KULTURI

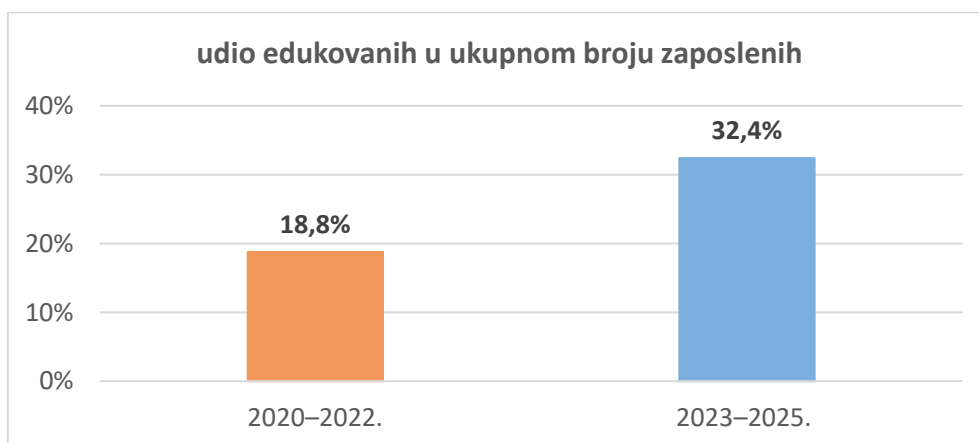
INDIKATOR UČINKA – PROCENAT EDUKOVANIH OD UKUPNOG BROJA ZAPOSLENIH

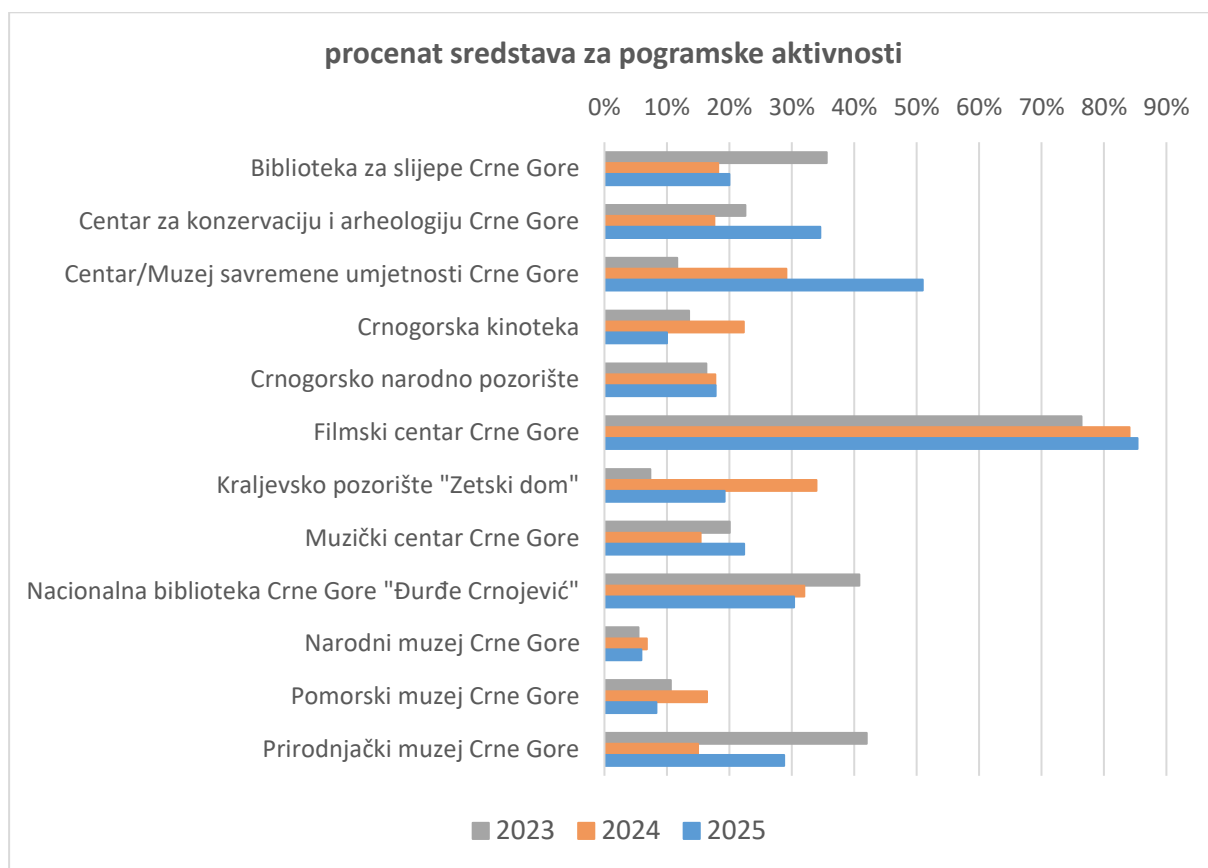
Od ukupnog broja zaposlenih u svih 12 državnih ustanova kulture, procenat onih koji su tokom 2025. godine pohađali neku edukaciju bio je 8,10%, što je manje nego prethodnih godina. Naime, 2024. godine profesionalno se usavršavalo 12,97% kulturnih poslenika, a 2023. godine 11,6%. Međutim, imajući u vidu da se polazna vrijednost od 18,8% odnosi na trogodišnji period 2020–2022, relevantna uporedna vrijednost za naredni takav ciklus 2023–2025. iznosi 32,4%, što je pomak iznad očekivanja, naročito imajući u vidu da je cilj za 2027. godinu 30%.

S obzirom na to da se od 2024. godine podaci dodatno razvrstavaju po polu, uočeno je da je veći broj žena koje teže unapređenju stručnih znanja i vještina, ne samo zbog većeg udjela žena u broju zaposlenih, nego uopšte.

U prethodne tri godine gotovo trećina svih zaposlenih imala je neku vrstu edukacije, što navodi na zaključak da je jačanje kadrovskih kapaciteta bio jedan od prioriteta u javnom sektoru kulture.

INDIKATOR UČINKA – PROCENAT SREDSTAVA ZA PROGAMSKE AKTIVNOSTI

Procenat sredstava 12 nacionalnih ustanova kulture namijenjen za programske aktivnosti povećan je sa 27,4% u 2024. na 30,6%, čime je gotovo postignut planirani postotak od 31% za izvještajnu godinu.

Posebno se izdvaja Filmski centar, čiji udio sredstava za programske aktivnosti iznosi 85% ukupnih sredstava, a slijede Muzej savremene umjetnosti, koji je dostigao 50,95% i Centar za konzervaciju i arheologiju sa 34,59%.

S druge strane, najmanji procenat sredstava namijenjenih za programske aktivnosti imaju Narodni muzej (5,94%), Pomorski muzej (8,3%) i Crnogorska kinoteka (10%). U odnosu na početnu vrijednost iz 2022. godine, najveći pad zabilježen je kod Muzičkog centra koji je sa 60% došao do 22,35%.

Procenat sredstava za progamske aktivnosti				
Početna vrijednost 2022.	Ostvarena vrijednost na kraju 2024.	Ciljna vrijednost 2025.	Ostvarena vrijednost na kraju 2025.	Ciljna vrijednost 2027.
27,3%	27,4%	31%	30,6%	35%

Dakle, kao izazov ostaje obezbjeđivanje većeg procenta sredstava namijenjenih za programske aktivnosti u ustanovama kulture.

OPERATIVNI CILJ 1.3: UNAPRIJEDITI SISTEM I ULAGANJA U ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE

INDIKATOR UČINKA – BROJ UNAPRIJEĐENIH KULTURNIH DOBARA

U skladu sa članom 128 Zakona o zaštiti kulturnih dobara, Ministarstvo priprema godišnji Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara, koji donosi Vlada. Strateški cilj Programa je obezbjeđenje sveobuhvatnog i ravnomjernog tretmana kulturne baštine Crne Gore, kroz tri operativna cilja/mjere i to: arheološka i konzervatorska istraživanja; izrada konzervatorskih projekata i sprovođenje konzervatorskih mjera; prezentacija i popularizacija kulturne baštine.

Realizacijom projekata doprinosi se unapređenju stanja svih vrsta kulturnih dobara, širenju znanja o vrijednostima i značaju kulturne baštine, uspostavljanju saradnje između nadležnih institucija i vlasnika – držalaca kulturnih dobara i nosilaca – čuvara nematerijalne baštine.

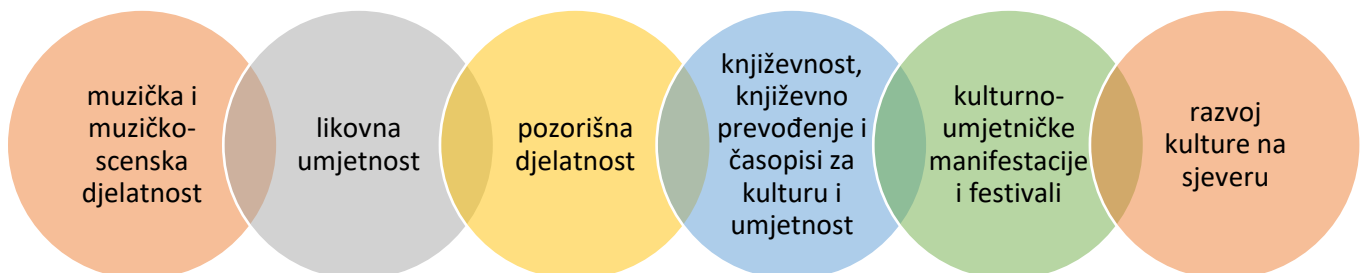
Važno je istaći da su u proces izrade Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara unijete određene novine, kako bi se podstakli, prije svega vlasnici i držaoci kulturnih dobara, predstavnici lokalnih samouprava na čijoj se teritoriji nalaze kulturna dobra, kao i drugi zainteresovani subjekti, da svojim predlozima daju doprinos u kreiranju Programa. Ministarstvo je takođe organizovalo info dane kako bi pomenute subjekte upoznao s procedurama i drugim pitanjima od značaja za apliciranje. Time je napravljen veliki iskorak u saradnji s vlasnicima i držaocima, što je rezultiralo njihovom edukacijom o važnosti očuvanja kulturnih dobara, povećanjem broja kulturnih dobara čije je stanje unaprijeđeno, kao i finansijskih sredstava koja se opredjeljuju u navedenu svrhu.

Broj unaprijeđenih kulturnih dobara				
Početna vrijednost 2022.	Ostvarena vrijednost na kraju 2024.	Ciljna vrijednost 2025.	Ostvarena vrijednost na kraju 2025.	Ciljna vrijednost 2027.
0	10	7	15	15

OPERATIVNI CILJ 1.4: UNAPRIJEDITI SISTEM I ULAGANJA U SAVREMENU PRODUKCIJU

INDIKATOR UČINKA – BROJ OBJAVLJENIH KONKURSA PODRŠKE STVARALAŠTVU

Na osnovu Zakona o kulturi, Ministarstvo kulture i medija na godišnjem nivou objavljuje redovne javne konkurse za sufinansiranje programa i projekata od značaja za ostvarivanje javnog interesa u oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva.

Pored kontinuiranog podsticaja za razvoj svih navedenih oblasti savremenog stvaralaštva, Ministarstvo od 2023. godine objavljuje još jedan konkurs kojim se sufinansiraju projekti i programi generalno u oblastima kulture i umjetnosti, koji su namijenjeni djeci i mladima, radi afirmacije i zaštite njihovih prava kada je u pitanju pristup kulturi i slobodi umjetničkog stvaralaštva.

Ono što posebno treba istaći je da iz godine u godinu dolazi do porasta broja projekata, kao i ukupnog iznosa sredstava za podršku projektima u sferi kulture.

Broj objavljenih konkursa podrške stvaralaštvu				
Početna vrijednost 2022.	Ostvarena vrijednost na kraju 2024.	Ciljna vrijednost 2025.	Ostvarena vrijednost na kraju 2025.	Ciljna vrijednost 2027.
3	5	4	7	6

INDIKATOR UČINKA – BROJ OBJEKATA PRIVEDENIH NAMJENI ZA REALIZACIJU PROGRAMA U OBLASTI KULTURE

Broj objekata privedenih namjeni za realizaciju programa u oblasti kulture				
Početna vrijednost 2022.	Ostvarena vrijednost na kraju 2024.	Ciljna vrijednost 2025.	Ostvarena vrijednost na kraju 2025.	Ciljna vrijednost 2027.
3	5	5	5	6

Objekti čija je rekonstrukcija sprovedena do 2025. godine (ukupno pet) stavljeni su u funkciju kulture, u skladu s tehničkom dokumentacijom, i koriste se za realizaciju kulturnih događaja i promociju kulturnih sadržaja. Time je ostvarena vrijednost indikatora u skladu s planiranom ciljnom vrijednošću.

	Objekti	Link
1.	Hab u Baru	https://savnik.me/uploads/dokumenta/2024/may/prezentacija-habovi-4b136ae04aef5423.pdf
2.	Kuća Pekića u Šavniku	
3.	Kreativni hab u Kotoru	
4.	Kula Lazara Sočice u Plužinama	https://parkpiva.com/listing/kula-vojvode-lazara-socice/
5.	Ganića kula u Rožajama	https://muzejganicakula.me/

Projekat rekonstrukcije i revitalizacije Tvrđave Španjola (prva faza) otpočeo je u martu 2025. godine. Sredstva za drugu fazu izvođenja radova obezbijeđena su Kapitalnim budžetom za 2026. godinu, pa se očekuje da projekat bude stavljen u funkciju u drugoj polovini 2027. godine.

STRATEŠKI CILJ 2: OSNAŽITI VANINSTITUCIONALNI SEKTOR KULTURE, MEĐUSEKTORSKU, MEĐURESORNU I MEĐUNARODNU SARADNJU I RAZVOJ PUBLIKE

OPERATIVNI CILJ 2.1: POBOLJŠATI SARADNJU I AMBIJENT RADA VANINSTITUCIONALNIH AKTERA U KULTURI

INDIKATOR UČINKA – BROJ REPREZENTATIVNIH STRUKOVNIH UDRUŽENJA

Premda još uvijek nije donijet odgovarajući podzakonski akt za utvrđivanje statusa reprezentativnosti strukovnih udruženja, Ministarstvo kulture i medija je preduzelo konkretne korake u cilju stvaranja preduslova za adekvatno regulisanje ove oblasti. Najprije, u 2024. godini izrađena je Sektorska analiza⁵ kojom je kao prioritet za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija iz Budžeta Crne Gore u 2025. godini prepoznato jačanje strukovnih udruženja u kulturi.

Na osnovu navedene analize, u 2025. godini objavljen je Javni konkurs⁶ čiji je cilj unapređenje statusa strukovnih udruženja u kulturi, jačanje kapaciteta i zaštita prava umjetnika i stručnjaka u kulturi. Konkurs je namijenjen strukovnim udruženjima umjetnika i stručnjaka u kulturi koja vode evidenciju svojih članova i osnovana su radi zaštite stručnih, profesionalnih i socijalnih prava i interesa umjetnika i stručnjaka u određenoj oblasti kulture, te ostvarivanja i unapređivanja stručnih i profesionalnih principa i standarda u određenoj oblasti kulture, zatim objavljivanja, promovisanja ili prezentovanja umjetničkih i drugih autorskih djela iz oblasti kulture ili interpretatorskih ostvarenja, kao i obavljanja drugih poslova od značaja za razvoj kulture. Predmetnim konkursom finansirano je 12 programa u ukupnom iznosu 350.575 €.⁷

Realizacija finansiranih programa rezultiraće mapiranjem aktera i analizama stanja s predlozima za unapređenje u različitim oblastima kulture, čime će se doprinijeti uspostavljanju povoljnog okruženja za rad strukovnih udruženja umjetnika i stručnjaka u kulturi.

Broj reprezentativnih strukovnih udruženja				
Početna vrijednost 2022.	Ostvarena vrijednost na kraju 2024.	Ciljna vrijednost 2025.	Ostvarena vrijednost na kraju 2025.	Ciljna vrijednost 2027.
0	0	3	0	7

Pored navedenog, uloga strukovnih udruženja umjetnika i stručnjaka u kulturi ojačana je i inoviranom Uredbom o kriterijumima i načinu dodjeljivanja statusa istaknuti kulturni stvaralac. Naime, strukovnim udruženjima je omogućeno da samostalno podnose Ministarstvu obrazložene predloge za dodjelu statusa istaknutog kulturnog stvaraoca, čime se povećava učešće stručne zajednice u procesu odlučivanja.

⁵ <https://www.gov.me/clanak/sektorska-analiza-konacna-verzija-2>

⁶ <https://www.gov.me/clanak/javni-konkurs-jacanje-strukovnih-udruzenja-u-kulturi>

⁷ <https://www.gov.me/clanak/odluka-o-raspodjeli-sredstava-za-finansiranje-programa-nevladinih-organizacija-2>

Generalno posmatrano, unapređenje rada vaninstitucionalnih aktera kulture, u prvom redu strukovnih udruženja u kulturi ostaje kao jedan od izazova kojemu u narednom periodu treba posvetiti posebnu pažnju.

INDIKATOR UČINKA – BROJ MANIFESTACIJA I FESTIVALA OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA KULTURU CRNE GORE

Broj manifestacija i festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore				
Početna vrijednost 2022.	Ostvarena vrijednost na kraju 2024.	Ciljna vrijednost 2025.	Ostvarena vrijednost na kraju 2025.	Ciljna vrijednost 2027.
5	6	8	7	10

Shodno Uredbi o kriterijumima za određivanje manifestacija i festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore („Službeni list CG“, broj 71/08), takav status do 2025. godine imalo je ukupno šest manifestacija i festivala, dok je posljednja manifestacija koja je stekla status u skladu s navedenom Uredbom – Međunarodni podgorički sajam knjiga (Odlukom Ministarstva od 16.9.2025).

	Manifestacija	Link
1.	Ratkovićeve večeri poezije Bijelo Polje	http://www.ratkoviceve.bijelopolje.co.me/
2.	Montenegro film festival Herceg Novi	https://filmfestival.me/
3.	Internacionalni TV festival Bar	/
4.	Međunarodni festival Kotor Art	https://kotor.art/
5.	Internacionalni simpozijum kulture Danilovgrad	https://www.danilovgrad.me/me/ju-umjetnicka-kolonija-danilovgrad
6.	Made in New York Jazz Festival	https://madeinnyjazz.com/festival/
7.	Međunarodni podgorički sajam knjiga	https://sajamknjigapg.com/

Izmjenama Uredbe krajem 2025. godine uvedeni su novi, precizni kriterijumi za određivanje manifestacija i festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore koji, između ostalog, obuhvataju: kvalitet programa, minimalni kontinuitet (10 godina), umjetničku izvrsnost, programsku profilisanost, međunarodnu afirmaciju, savremene umjetničke prakse, međusektorsku saradnju, inkluzivnost i razvoj publike.

Zahvaljujući inoviranim kriterijumima, obezbijediće se transparentniji i objektivniji proces vrednovanja manifestacija i festivala, uz redovno praćenje njihove realizacije i ujednačen sistem evaluacije, a istovremeno podstaći kontinuirani razvoj kvaliteta i bolja međunarodna vidljivost programa.

OPERATIVNI CILJ 2.2: POSPJEŠITI SARADNJU SA DRUGIM RESORIMA

INDIKATOR UČINKA – BROJ ZAJEDNIČKIH AKTIVNOSTI I PROJEKATA RESORA KULTURE S DRUGIM RESORIMA

Ministarstvo kulture i medija i Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija u julu 2025. godine potpisali su Protokol o saradnji u oblastima kulture, obrazovanja i medija.

U skladu s UNESCO okvirom za kulturu i umjetničko obrazovanje, Ministarstvo kulture i medija je u decembru 2025. godine po prvi put raspisalo javni konkurs „Ruksak pun kulture“ koji ima za cilj povezivanje institucija kulture i obrazovanja, posebno u ruralnim sredinama u kojima su sadržaji kulture manje dostupni.

MKM i MPNI, uz podršku UNESCO-a, realizuju projekat „Kultura u pokretu“ koji ima za cilj povezivanje sektora kulture i obrazovanja.

Broj zajedničkih aktivnosti i projekata resora kulture s drugim resorima				
Početna vrijednost 2022.	Ostvarena vrijednost na kraju 2024.	Ciljna vrijednost 2025.	Ostvarena vrijednost na kraju 2025.	Ciljna vrijednost 2027.
0 (nije mjereno)	14	15	23	30

Premda je broj zajedničkih aktivnosti i projekata resora kulture i drugih resora premašio ciljnu vrijednost za proteklu godinu, evidentan je nedostatak inicijative i proaktivnosti u njihovoj realizaciji, što je prepoznato kao jedan od izazova u suštinskom postizanju cilja.

OPERATIVNI CILJ 2.3: INTENZIVIRATI MEĐUNARODNU SARADNJU I PROCES EVROPSKIH INTEGRACIJA U OBLASTI KULTURE

INDIKATOR UČINKA – BROJ PROJEKATA AKTERA KULTURE PODRŽANIH IZ MEĐUNARODNIH FONDOVA KOJIMA KOORDINIRA MKM

Nacionalne i lokalne ustanove kulture, kao i organizacije koje se bave kulturnom djelatnošću, nastavile su s apliciranjem za međunarodne fondove kojima koordinira Ministarstvo kulture i medija. Broj aplikacija za fondove, posebno za program Kreativna Evropa, je sve veći iz godine u godinu, kao i broj podržanih projekata. Ministarstvo nastavlja s promocijom i prezentacijom dostupnih fondova kako bi broj podržanih projekata svake godine bio značajno veći.

Broj projekata aktera kulture podržanih iz međunarodnih fondova kojima koordinira MKM				
Početna vrijednost 2022.	Ostvarena vrijednost na kraju 2024.	Ciljna vrijednost 2025.	Ostvarena vrijednost na kraju 2025.	Ciljna vrijednost 2027.
10	14	15	17	20

U okviru programa Kreativna Evropa, sa gotovo million eura podržan je projekat „Synergy Amplified: Innovating the Classical Music Ecosystem“ čiji je nosilac Fondacija „Don Branko Sbutega“.

Projekat Biblioteke za slijepe „Arhitektura na dodir“ podržan je sa 10.000 eura na konkursu Savjeta Evrope pod nazivom „Poziv za priče o Danima evropske baštine“.

Međunarodni književni festival „Odakle zovem“ podržan je kroz prevodilačku mrežu za književnost TRADUKI na konkursu za 2025. godinu.

OPERATIVNI CILJ 2.4: RAZVIJATI KULTURNE POTREBE I NAVIKE GRAĐANA I GRAĐANKI I STIMULISATI RAZVOJ PUBLIKE

INDIKATOR UČINKA – BROJ POSJETILACA

Evidencija broja posjetilaca nacionalnih ustanova kulture i njihovih programa generalno pokazuje trend rasta iz godine u godinu. Posmatrajući prethodni petogodišnji period, najveći skok u ukupnom broju posjetilaca, u poređenju dvije uzastopne godine, dogodio se 2022. budući da je broj publike u odnosu na 2021. godinu bio skoro dvostruko veći, što je bilo i očekivano nakon prestanka globalne epidemije.

Za Nacionalni program razvoja kulture 2023–2027. kao posljednja dostupna, a svakako i realnija polazna vrijednost, uzeta je ona iz 2022. godine. Već poslije prve godine sprovođenja Programa konstatovan je značajan porast ukupnog broja posjetilaca, odnosno povećanje od 38% u odnosu na prethodnu godinu. Rastući trend nastavio se i narednih godina, premda u prilično manjem obimu.

Naziv ustanove	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Biblioteka za slijepe Crne Gore	500	750	740	815	1.384
Centar/Muzej savremene umjetnosti Crne Gore	12.000	18.300	3.323	15.000	14.000
Crnogorska kinoteka	2.500	2.640	10.000	5.032	5.000
Crnogorsko narodno pozorište	5.310	23.420	32.600	33.000	31.866
Kraljevsko pozorište "Zetski dom"	1.623	5.045	7.414	8.436	11.198
Muzički centar Crne Gore	5.000	6.240	15.100	18.000	16.000
Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević"	1.000	1.719	2.211	2.290	2.218
Narodni muzej Crne Gore	87.000	152.008	214.971	190.425	187.950
Pomorski muzej Crne Gore	9.218	44.372	62.011	64.316	55.516
Prirodnjački muzej Crne Gore	4.700	2.534	6.526	22.000	36.234
ukupno	128.851	257.028	354.896	359.314	361.366

Tradicionalno, Narodni muzej Crne Gore godišnje ugosti više posjetilaca nego sve ostale ustanove kulture zajedno. Ipak, Muzej je tokom 2025. imao za 2.500 manje posjeta u odnosu na 2024. godinu. Razlozi mogu biti nedostupnost za posjete stalne postavke Istorijskog muzeja, kao i dijela stalne postavke Umjetničkog muzeja. Takođe, jedan od razloga niže

posjete je i povećanje cijena ulaznica. Konačno, projekat Čas istorije u Prijestonici „Cetinje jedna priča“ koji se realizuje krajem godine, preko kojeg Muzej posjeti do 10.000 učenika, pomjeren je za februar 2026. godine.

Konstantan rast broja publike od 2021. na godišnjem nivou evidentiran je u Kraljevskom pozorištu „Zetski dom“ i Prirodnjačkom muzeju. Najveći pojedinačni porast registrovan je upravo kod Prirodnjačkog muzeja, koji je sa početnih oko 2.500, dostigao preko 36.000 posjetilaca u 2025. godini.

Broj posjeta Crnogorskog narodnog pozorišta, Muzičkog centra, Nacionalne biblioteke i Pomorskog muzeja kretao se uzlaznom putanjom od 2021. do 2024. godine, dok u 2025. godini bilježi blagi pad.

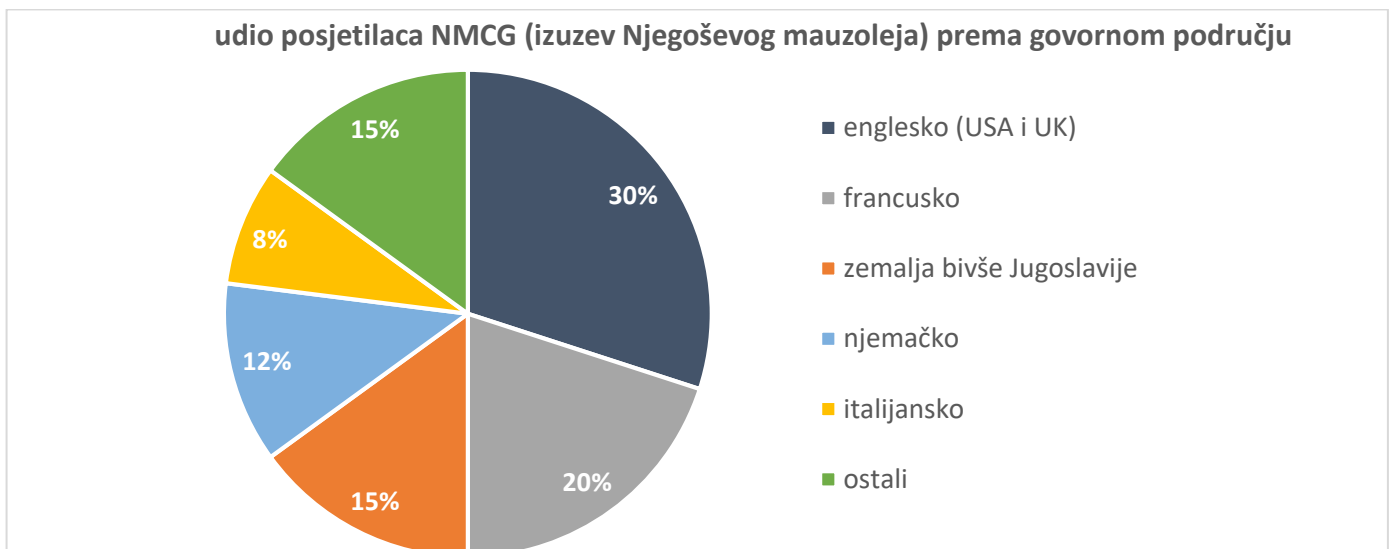
Narodni muzej i Crnogorska kinoteka rekordan broj posjetilaca imali su 2023. godine, nakon čega se dvije posljednje godine uočava trend pada.

S druge strane, zbog procesa transformacije Centra savremene umjetnosti u Muzej tokom 2023. godine, drastično je smanjeno prisustvo publike u toj godini. U 2024. je došlo do ponovnog rasta broja posjetilaca na 15.000, što je ipak niže od rekordnih 18.300 iz 2022. godine, a u 2025. godini opažen je pad na 14.000 posjeta.

Biblioteka za slijepe u 2025. godini prvi put je premašila 1.000 posjetilaca, odnosno dosegla skoro 1.400, što je u poređenju s 2022. godinom 85% više.

Što se tiče kategorizacije publike, u ustanovama nije dostupna sasvim precizna evidencija po polu, ali se posebno notiraju uočena odstupanja od ravnomjerne zastupljenosti oba pola. Tako je u Pomorskom muzeju primijećeno veće prisustvo ženskih gostiju, a to je naročito izraženo u Muzeju savremene umjetnosti gdje postoji drastična razlika između muške i ženske publike, i to 75% u korist žena. Ovakav podatak iznanađuje, posebno imajući u vidu da je, prema navodima MSU, tokom 2025. godine u cilju diversifikacije publike vršen odabir muških autora, u samostalnim i grupnim izložbama, koji u svom stvaralastvu promišljaju i iskazuju teme koje bi mogle biti bliske muškoj publici Muzeja. Uprkos tome, žene su činile veliku većinu među posjetiocima, pa je potrebno revidirati plan diversifikacije publike.

Pozitivan primjer kategorizacije publike dokumentovan je kod Narodnog muzeja i Prirodnjačkog muzeja.

Prirodnjački muzej Crne Gore								
kategorija posjetilaca	do 2 godine	2–6 godina	6–18 godina	odrasli	penzioneri	studenti	OSI	ukupno
broj posjetilaca 2024.	8.775		7.440	5.459	178	84	74	22.010
broj posjetilaca 2025.	676	10.239	21.357	1.902	850	782	428	36.234

Konačno, iako je u izvještajnoj godini zbirno zabilježeno najveće prisustvo publike u posljednjih pet godina, kod sedam od deset ustanova uočen je manji broj posjeta nego u 2024. godini, što ukazuje na izazove u sprovođenju istraživanja i diversifikacije publike.

III TABELA ZA IZVJEŠTAVANJE

STRATEŠKI CILJ I			USPOSTAVITI PROFESIONALAN, EFIKASAN, UMREŽEN I STABILAN JAVNI SEKTOR U KULTURI							
Operativni cilj 1.1.			Inovirati pravni okvir u kulturi							
Indikator učinka a) Broj donijetih zakonskih i podzakonskih akata Izvor: zaključak Vlade, internet stranica Vlade, „Službeni list CG“			Početna vrijednost 2022.	Ciljna vrijednost 2025.	Ostvarena vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2027.				
			0	4 zakonska i 4 podzakonska akta	2 zakonska i 2 podzakonska akta	6 zakonskih i 6 podzakonskih akata				
Indikator učinka b) Broj opštinskih programa razvoja kulture Izvor: „Službeni list CG – Opštinski propisi“			Početna vrijednost 2022.	Ciljna vrijednost 2025.	Ostvarena vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2027.				
			3	7	6	15				
Aktivnost koja utiče na realizaciju OC 1.1.	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
Mjera 1.1.1. Unapređenje zakonsko-regulatornog okvira u kulturi kroz analizu primjene i dalje usaglašavanje s međunarodnim standardima i praksama										
1. Izmjene i dopune Zakona o zaštiti kulturnih dobara	utvrđen Predlog zakona – Radna grupa pripremila tekst izmjena i dopuna Zakona. Javna rasprava o Nacrtu zakona održana 18.11–8.12.2025. Objavljen izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi 31.12.2025. Napomena: Vlada je 19.2.2026. utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona, a u cilju usaglašavanja sa Direktivom 2014/60/EU o povratu kulturnih predmeta nezakonito iznesenih s državnog područja države članice, što je obaveza iz Poglavlja 1. Izmjene i dopune planirane za IV kvartal 2026. odnose se na poboljšanje i preciziranje postojećih normativnih rješenja.	MKM, Uprava za zaštitu kulturnih dobara, CKACG, Sekretarijat za zakonodavstvo, resorna ministarstva	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Djelimično realizovano	IV kvartal 2026. Imajući u vidu da je odredbe ovog zakona potrebno usaglasiti sa složenom pravnom tekovinom Evropske unije u ovoj oblasti, kao i sa novim propisima u oblasti uređenja prostora i izgradnje objekata, ocijenjeno je da je potrebno dodatno vrijeme za realizaciju ove obaveze, pa se ista prenosi u AP za 2026. godinu.	5.000 €	nije bilo utroška sredstava	Budžet MKM	Intenzivirati rad u okviru Radne grupe i ostvariti bolju međuresorsku saradnju s nadležnim institucijama u državnoj upravi.
2. Analiza primjene i potrebe inoviranja Zakona o kulturi	izrađena Analiza – Analiza je izrađena i Vlada je donijela Analizu 16.10.2025.	MKM, ekspertski tim, javne ustanove kulture, nezavisna kulturna scena, stručna javnost, resorna ministarstva	II kvartal 2024.	I kvartal 2025.	Realizovano	/	7.000 €	12.587,29 €	Budžet MKM	Implementacija preporuka kroz nova zakonska rješenja.
3. Predlog Zakona o kulturi	utvrđen Predlog zakona – Sprovedeno konsultovanje zainteresovane javnosti u početnoj fazi pripreme Zakona	MKM, javne ustanove kulture, nezavisna kulturna scena, stručna javnost, resorna ministarstva,	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Nije realizovano	IV kvartal 2026. Uzimajući u obzir da je u pitanju krovni zakon u oblasti kulture, postojala je potreba	5.000 €	nije bilo utroška sredstava	Budžet MKM	Obezbijediti aktivno učešće svih relevantnih aktera kako bi se osigurao koordinisan i

	(Javni poziv objavljen 3.7.2025, a Izvještaj o obavljenom konsultovanju 25.9.2025). U procesu je formiranje Radne grupe.	Sekretarijat za zakonodavstvo				za prethodnom izradom Analize primjene i potrebe inoviranja Zakona, kojom su date preporuke za regulativna i implementacijska poboljšanja u oblasti kulture. Budući da je Analiza, kao osnov za pripremu Zakona, usvojena u IV kvartalu 2025, to je uticalo na dalje faze normativnog procesa, pa se iz opravdanih razloga izrada Predloga zakona o kulturi prenosi u 2026. godinu.				kvalitetan normativni proces u cilju finalizacije ovog ključnog zakona.
4. Izmjene i dopune Zakona o pozorišnoj djelatnosti	utvrđen Predlog zakona – Vlada je utvrdila Predlog zakona 26.12.2025.	MKM, javne ustanove kulture, nezavisna kulturna scena, stručna javnost, resorna ministarstva, Sekretarijat za zakonodavstvo	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Realizovano	/	5.000 €	nije bilo utroška sredstava	Budžet MKM	Bliže uređivanje materije, odnosno određenih pravnih instituta kroz Uredbu o kriterijumima za dodjeljivanje zvanja doajen i prvak.
5. Izmjene i dopune Zakona o kinematografiji	utvrđen Predlog zakona – Vlada je utvrdila Predlog zakona 26.12.2025.	MKM, javne ustanove kulture, nezavisna kulturna scena, stručna javnost, resorna ministarstva, Sekretarijat za zakonodavstvo	I kvartal 2025.	III kvartal 2025.	Realizovano	/	10.000 €	nije bilo utroška sredstava	Budžet MKM, FCCG	Detaljnije uređivanje materije, odnosno određenih pravnih instituta kroz Uredbu o bližim kriterijumima, načinu i postupku za ostvarivanje prava na povraćaj dijela sredstava utrošenih za proizvodnju kinematografskog djela.
Mjera 1.1.2. Iniciranje odgovarajućih izmjena ili dopuna zakonskih rješenja iz nadležnosti drugih resora, kojima se direktno ili indirektno podstiče razvoj kulture										
6. Iniciranje izmjena Zakona o nevladinim organizacijama u smislu statusa i podsticaja razvoja NVO u oblasti kulture	podnijeta inicijativa MIRN – /	MKM, NVO	III kvartal 2023.	II kvartal 2025.	Nije realizovano	I kvartal 2026. Kompleksna procedura cjelokupne izrade normative na nivou ovog resora uključujući i krovni zakon o kulturi, te limitirajuće rokove, uticala je na dinamiku realizovanja predmetne aktivnosti na način kako je inicijalno planirano, jer je fokus bio na zakonima iz domena kulture.	nijesu potrebna posebna sredstva	/	Budžet MKM	Inicirati sastanak s predstavnicima MIRN-a.
Mjera 1.1.3. Unapređenje sistema planiranja i upravljanja u kulturi										
7. Organizovanje obuke o strateškom planiranju u kulturi za predstavnike/ce	broj opština s kojima je ostvarena saradnja (minimum 12) broj polaznika/ca obuke	MKM, ZOCCG	III kvartal 2025.	III kvartal 2025.	Realizovano	/	nijesu potrebna posebna sredstva	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet MKM, ZOCCG	Nastaviti saradnju sa ZOCCG i po potrebi organizovati dodatne obuke.

JLS i javnih ustanova kulture čiji su osnivači JLS	(minimum 15) – MKM u septembru 2025. realizovalo obuku u ZOCCG, učestovalo 20 polaznika/ca iz 12 opština (iz nadležnih sekretarijata i ustanova kulture).										
Operativni cilj 1.2.			Ojačati institucionalne kapacitete u kulturi								
Indikator učinka a)			Početna vrijednost (2020–2022)	Ciljna vrijednost 2025.	Ostvarena vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2027.					
Procenat zaposlenih (m. i f.) u nacionalnim ustanovama kulture koji su prošli neku edukaciju u odnosu na ukupan broj zaposlenih (m. i f.) Izvor: Izvještaji o radu ustanova kulture			18,8%	25%	32,4%	30%					
Indikator učinka b)			Početna vrijednost 2022.	Ciljna vrijednost 2025.	Ostvarena vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2027.					
Procenat sredstava nacionalnih ustanova kulture namijenjenih za programske aktivnosti Izvor: Zakon o budžetu Crne Gore (za kalendarsku godinu) i izvještaji o radu ustanova kulture			27,3%	31%	30,6%	35%					
Aktivnost koja utiče na realizaciju OC 1.2.	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja	
Mjera 1.2.1: Unapređenje institucionalne mreže u kulturi											
8. Izrada elaborata o opravdanosti osnivanja Agencije za knjigu	izrađen elaborat	MKM	I kvartal 2025.	II kvartal 2026.	Nije dospjelo		3.000 €		Budžet MKM		
9. Izrada elaborata o opravdanosti osnivanja JU za upravljanje Kreativnim habovima	izrađen elaborat	MKM	I kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	Nije dospjelo		7.000 €		Budžet MKM		
10. Izrada elaborata o opravdanosti reorganizacije JU Biblioteka za slijepe u JU Nacionalna biblioteka pristupačnih formata	izrađen elaborat – Vlada donijela Odluku o o organizovanju Javne ustanove Biblioteka pristupačnih formata Crne Gore „Vojislav Minić“ 26.2.2026. Nakon toga pristupiće se izaradi elaborata u skladu sa zakonskom procedurom i AP.	MKM, NBCG, Biblioteka za slijepe	I kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	Nije dospjelo		3.000 €		Budžet MKM, NBCG, Biblioteke za slijepe		
Mjera 1.2.2: Jačanje kadrovskih kapaciteta u kulturi											
11. Analiza kadrovskih potreba javnih ustanova kulture	izrađena analiza za minimum 4 ustanove (FCCG, MCCG, UZKD, PMCG) – Filmski centar – Vlada je dala saglasnost na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji JU FCCG 31.7.2025, izvršena reorganizacija i formirana	MKM, FCCG, MCCG, UZKD, PMCG	II kvartal 2025.	I kvartal 2026.	Nije dospjelo		nijesu potrebna posebna sredstva		Budžet MKM, nacionalnih ustanova kulture	Prirodnački muzej – U 2026. godini planira se popuna radnog mjesta kustosa u paleobotaničkoj zbirci na neodređeno vrijeme, s tim što se očekuje saglasnost	

	<p>odjeljenja sa četiri nova radna mjesta</p> <p>Uprava za zaštitu kulturnih dobara – Vlada je utvrdila Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji UZKD 27.11.2025, povećan broj organizacionih jedinica i radnih mjesta</p> <p>Pomorski muzej – Vlada je dala saglasnost na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji JU Pomorski muzej CG 19.2.2026.</p>									Ministarstva finansija. Sredstva su planirana i predviđena u budžetu CG za 2026. godinu.
12. Razvoj programa stručnog usavršavanja zaposlenih u skladu s potrebama ustanova i organa	<p>broj organizovanih kurseva NBCG i broj polaznika/ca (sedam kurseva do 55 polaznika/ca)</p> <p>broj stručno usavršenih zaposlenih za obradu kinotečke građe –</p> <p>Nacionalna biblioteka – 3 kursa sa 29 polaznika</p> <p>Kinoteka – /</p>	NBCG, Kinoteka	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Djelimično realizovano	<p>Tokom 2026. godine Nacionalna biblioteka – Broj održanih kurseva za rad u bibliotečko-informacionom sistemu COBISS je manji nego što je bilo planirano, jer neki kursevi nijesu mogli biti održani zbog nedovoljnog broja prijava.</p> <p>Kinoteka – Nije realizovano jer je ipak trebalo obezbijediti posebna sredstva, što nije bilo moguće u protekloj godini.</p>	nijesu potrebna posebna sredstva	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet NBCG, Kinoteke	<p>U cilju jačanja kadrovskih kapaciteta nastaviće se aktivnosti na stručnom usavršavanju zaposlenih u navedenim, ali i u drugim državnim ustanovama kulture.</p> <p>Nacionalna biblioteka – Nastavak realizacije obuka u 2026. godini.</p> <p>Kinoteka – Planirana aktivnost biće predložena za 2026. godinu ukoliko bude obezbijedenih sredstava, jer su ovakve obuke uglavnom van Crne Gore.</p> <p>Obezbijediti sredstva potrebna za obuku kinotečke djelatnosti u iznosu 3.000 €.</p> <p>Planirati obuku zaposlenih i u drugim sektorima.</p>
13. Edukacija/ doedukacija stručnog kadra iz oblasti kulturne baštine	<p>broj stečenih stručnih zvanja iz oblasti muzejske, arhivske, konzervatorske i bibliotečke djelatnosti (najmanje 20) –</p> <p>Ukupno izdata 103 uvjerenja, od čega 87 kandidata položilo stručni ispit i steklo stručno zvanje, a 16 kandidata više zvanje – iz oblasti muzejske,</p>	MKM	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Realizovano	/	sredstva uplaćena od prijavljenih kandidata/ kandidatkinja	5.220 €	sredstva uplaćena od prijavljenih kandidata/ kandidatkinja	Zakonom predviđena aktivnost koja se sprovodi u kontinuitetu, a shodno zahtjevima kandidata.

	arhivske, konzervatorske i bibliotečke djelatnosti									
14. Unapređenje uslova za obavljanje poslova iz oblasti kulturne baštine	broj izdatih konzervatorskih/ istraživačkih licenci (najmanje 5) – Ukupno izdato 17 licenci, od čega 14 konzervatorskih i 3 istraživačke licence.	MKM	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Realizovano /		3.000 €	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet MKM	Zakonom predviđena aktivnost koja se sprovodi u kontinuitetu, a shodno zahtjevima kandidata.
Mjera 1.2.3: Unapređenje okvira finansiranja i ulaganja u ustanove kulture										
15. Izrada tehničke dokumentacije za izgradnju Muzeja savremene umjetnosti, Prirodnjačkog muzeja i Kuće arhitekture sa pratećim sadržajima	izrađena tehnička dokumentacija – Ministarstvo javnih radova objavilo tender za izradu Glavnog projekta 17.12.2025, a tender za reviziju Glavnog projekta 31.12.2025. U I kvartalu 2026. završen rok za prijavu na tender, dostavljena jedna ponuda koja će biti razmatrana.	MKM, Uprava za kapitalne projekte, MSU, PMCG	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Djelimično realizovano	IV kvartal 2026. MJR će u saradnji s nadležnim institucijama realizovati postupak i očekuje se da do kraja 2026. godine ova aktivnosti bude završena.	1.500.000 €	/	Kapitalni budžet	
16. Kontinuirano uvećanje budžeta za kulturu na godišnjem nivou	uvećanje iznosa godišnjeg budžeta shodno potrebama ispunjenja planiranih programa i zadataka Kinoteke za 2025/2026. – Uvećan budžet Kinoteke za 2025. godinu (866.118,91 €) u odnosu na 2024. godinu (798.556,69 €) i realizovani planirani programi (ukupno 98)	Kinoteka, MKM	II kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	Nije dospjelo		150.000 €	67.562,22 € uvećanje 2025. u odnosu na 2024.	Budžet MKM, fondovi	S obzirom na to da je aktivnost u toku, nastojati s uvećanjem, eventualno istim iznosom u 2026. godini.
17. Analiza stanja objekata, infrastrukturnih uslova i opreme u ustanovama kulture	utvrđivanje i procjena stanja dijela zgrade koji koristi Kinoteka, potrebne intervencije i sanacioni radovi na osnovu zatečenog stanja; konstantna procjena stanja zgrade, potrebne intervencije i opravke na osnovu zatečenog stanja – Kinoteka – urađen projekat adaptacije ravnog krova iznad JU Crnogorska kinoteka	Kinoteka, MKM	II kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	Nije dospjelo		60.000 €		Budžet MKM, fondovi	
18. Revitalizacija scene na otvorenom	osposobljavanje – digitalizacija bioskopa na otvorenom, ljetnja scena (nabavka pokretnog DCP projektora i platna, sistema za	Kinoteka, MKM	II kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	Nije dospjelo		70.000 €		Budžet MKM, fondovi	

	ozvučavanje prostora, projekta)									
Mjera 1.2.4: Unapređenje evidencije, komunikacije i saradnje sa i između aktera u kulturi										
19. Angažovanje istaknutih kulturnih stvaralaca/stvarateljki i stručnjaka/stučnjakinja u kulturi na promociji kulture u Crnoj Gori	<p>broj stvaralaca/ stvarateljki i stručnjaka/ stučnjakinja (najmanje 6)</p> <p>broj projekata (najmanje 6) –</p> <p>Pomorski muzej – 2 stručnjaka (m. i f.), 2 projekta: angažovanje Gorana Borčića, renomiranog stručnjaka iz oblasti istorijskog oružja, na izradi kataloga Zbirke oružja Pomorskog muzeja; angažovanje dr Žarke Vujić na izradi ekspozicionog plana Pomorskog muzeja</p> <p>Zetski dom – 1 stručnjak (m.), 1 projekat – angažovan teatrolog Luka Milunović za pripremu publikacije „Kraljevsko crnogorsko narodno pozorište – Dokumenta“, jubilarno izdanje 1884–2024.</p> <p>Prirodnjački muzej – 3 stručnjaka (1 m. i 2 f.), 6 projekata promocije prirodne i kulturne baštine gostovanjima u Tivtu, Kotoru, Danilovgradu, a u Podgorici u Naučno-tehnološkom parku, Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti i na Univerzitetu Donja Gorica, uglavnom uz angažovanje sopstvenog kadra, ali i uz učešće naučnih i stručnih saradnika kao koautora izložbi: prof. dr Danijela Stešević, PMF UCG („Medonosno bilje Crne Gore“); dr Ilija Četković, Institut za biologiju mora, Kotor, UCG („Ajkule i raže Jadrana“); dr Snežana Dragičević („Vjekovi u kamenu – Petrolanium crnojevićii“)</p> <p>Crnogorsko narodno pozorište – 4 stvaraoca (3 m., 1 f.), 4 projekta: Radmila Vojvodić, rediteljka i dramski pisac</p>	MKM, javne ustanove kulture, istaknuti kulturni stvaraoci/ stvarateljke i stručnjaci/ stučnjakinje	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Realizovano /	12.000 €	<p>Pomorski muzej 6.000 €</p> <p>Zetski dom 4.000 €</p> <p>Prirodnjački muzej 11.000 € (uz sufinansiranje sponzora i od projekta)</p> <p>Muzej savremene umjetnosti 11.000 €</p>	Budžet MKM, javnih ustanova kulture	<p>Imajući u vidu da su primarni nosioci realizacije aktivnosti javne ustanove kulture, a da je inicijalna ideja bila angažovanje istaknutih kulturnih stvaralaca/stvarateljki i stručnjaka/ stučnjakinja u kulturi posredstvom Ministarstva, u narednom periodu potrebno je i aktivno učešće Ministarstva u implementaciji ove aktivnosti.</p> <p>Pomorski muzej – Promociju više bazirati na naučnoj osnovi i pokušati je odvojiti od turističke ponude.</p>	

	(predstava „Princeza Ksenija od Crne Gore“, objavljivanje istoimene drame); Žarko Mirković, kompozitor (predstava „Princeza Ksenija od Crne Gore“); Janko Ljumović, producent, profesor na FDU Cetinje (izdanje „Princeza Ksenija od Crne Gore“, član žirija na Konkursu za najbolji savremeni domaći dramski tekst, promocija monografije „Među svima kao da je sam“); Blagota Eraković, reditelj (objavljivanje i promocija monografije „Među svima kao da je sam“) Muzej savremene umjetnosti – 1 stvaralac (m.), 1 projekat: izložba Naoda Zorića u Dvorcu Petrovića Muzički centar – 3 stvaraoca (m.) – od istaknutih kulturnih stvaralaca iz oblasti muzike, na sceni MCCG izvedena djela Senada Gačevića, Srđana Bulatovića i Darka Nikčevića									
20. Razvijanje participativnih modela u donošenju mjera kulturne politike – konsultacije sa svim relevantnim stranama u procesima	izrada direktorijuma organizacija i pojedinaca iz oblasti kreativnih industrija (izrađen direktorijum) – Direktorijum je izrađen kao inicijalna elektronska baza podataka o organizacijama i pojedincima koji djeluju u oblasti kreativnih industrija i sadrži sljedeće podatke: naziv firme/preduzetnika; ime i prezime ovlaštenog lica u pravnom licu; email adresa; telefon; kategorija iz oblasti kreativnih industrija koja je primarna djelatnost pravnog lica/preduzetnika. Izvor podataka su konkursi za sufinansiranje projekata od značaja za razvoj kreativnih industrija 2018–2025.	MKM	III kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Realizovano /	nijesu potrebna posebna sredstva	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet MKM	U 2026. godini planira se izrada proširene i unaprijeđene verzije direktorijuma, koji će biti javno dostupan i namijenjen široj upotrebi, i to kroz sveobuhvatno mapiranje sektora kreativnih industrija, uz angažman relevantnih stručnjaka, a u saradnji sa Britanskim savjetom.	
21. Organizovanje stručnog skupa povodom 120 godina donošenja Zakona o štampi 1905. godine	organizovan stručni skup – /	MKM, NBCG, NMCG, DACG	III kvartal 2025.	III kvartal 2025.	Nije realizovano / Stručni skup nije realizovan jer nijesu bili ispunjeni potrebni organizacioni uslovi za njegovo održavanje.	5.000 €	/	Budžet	Nije relevantno za naredni period (budući da je jubilarna godišnjica bila 2025).	

Operativni cilj 1.3.			Unaprijediti sistem i ulaganja u zaštitu kulturne baštine							
Indikator učinka a)			Početna vrijednost		Ciljna vrijednost 2025.		Ostvarena vrijednost 2025.		Ciljna vrijednost 2027.	
Broj unaprijeđenih kulturnih dobara			0		7		15		15	
Izvor: Izvještaj o radu MKM, internet stranica MKM										
Aktivnost koja utiče na realizaciju OC 1.3.	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
Mjera 1.3.1: Unapređenje sistema zaštite kulturne baštine										
22. Kreiranje Liste prioriteta nepokretnih kulturnih dobara u najvećem riziku od propadanja koji zahtijevaju hitnu sanaciju	kreirana Lista Napomena: Lista se ažurira na godišnjem nivou u zavisnosti od rizika kojim može biti ugroženo i potrebe za konzervatorskim tretmanom za pojedinačna nepokretna kulturna dobra – Lista pripremljena za 2025. godinu i brojni projekti uvršteni u Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2025.	UZKD, CKACG, MKM	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Realizovano	/	nijesu potrebna posebna sredstva	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet MKM	Kontinuirano ažuriranje Liste u odnosu na realizovane projekte sufinansirane kroz Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara, u saradnji s nadležnim institucijama, vlasnicima i držaocima kulturnih dobara.
23. Kreiranje Liste prioriteta pokretnih kulturnih dobara u najvećem riziku od propadanja koji zahtijevaju hitan konzervatorski tretman	kreirana Lista Napomena: Lista se ažurira na godišnjem nivou u zavisnosti od rizika kojima mogu biti ugrožena i potrebe za konzervatorskim tretmanom za pojedinačna pokretna kulturna dobra – Nakon što je MKM svim ustanovama iz oblasti kulturne baštine u I kvartalu 2025. uputilo poziv za dostavljanje liste najugroženijih pokretnih kulturnih dobara i muzejskih predmeta, MKM kreiralo Listu sa koje su brojna kulturna dobra uvrštena u PZ za 2025. i biće konzervatorski tretirana, odnosno biće unaprijeđeno njihovo stanje.	MKM, UZKD, CKACG, NMCG, DACG, Pomorski muzej, opštinski muzeji	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Realizovano	/	nijesu potrebna posebna sredstva	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet MKM	Aktivnosti će se nastaviti i u narednom periodu. Centar za konzervaciju i arheologiju – Započeti aktivnosti na dostavljanju podataka od nacionalnih i opštinskih muzeja u cilju kreiranja Liste prioriteta pokretnih kulturnih dobara.
24. Izrada informacionog sistema kulturnih dobara	izrađen softver, skeniran dio dokumentacije – Softver je izrađen i prezentovan, u prvom kvartalu tekuće godine slijedi testiranje i obuka korisnika.	UZKD	I kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	Djelimično realizovano	1. septembar 2026. Pravno lice angažovano za izradu ispoštovalo je rokove, jer je softver izrađen, međutim, u cilju sprovođenja testiranja i obuke potrebno je izvršiti definisanje procedura i	124.101 €	124.101 €	Budžet UZKD	Tokom 2026. godine planirano je raspisivanje novog tendera za formiranje dodatnih modula, u iznosu od 50.000 €.

						unos istih sa podacima, na čemu se trenutno radi.				
25. Izrada Planova upravljanja za kulturna dobra od posebnog značaja	izrađen Plan upravljanja Tvrđave Forte Mare u okviru transnacionalne nominacije Venecijanskih utvrđenja od XVI do XVII vijeka (država Italije, Hrvatske i Crne Gore), u skladu sa preporukama UNESCO – Radna grupa pripremila 80% dokumenta koji će biti završen u skladu s AP	MKM, Opština HN	II kvartal 2025.	II kvartal 2026.	Nije dospjelo		6.000 €		Budžet MKM, Opštine HN	
26. Integralna zaštita kulturnih dobara – izrada studija zaštite kulturnih dobara za potrebe planskih dokumenata	donešene studije zaštite kulturne baštine (izrađene najmanje 4 studije) – Tokom 2025. izrađene su Studija zaštite kulturne baštine za potrebe izrade Prostornog plana Crne Gore i Studija zaštite kulturne baštine opštine Pljevlja za potrebe izrade izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana opštine Pljevlja. Potpuna realizacija se očekuje u skladu s AP.	UZKD	II kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	Nije dospjelo		nijesu potrebna posebna sredstva		Budžet UZKD	
Mjera 1.3.2: Sprovođenje mjera zaštite kulturnih dobara i promocije značaja kulturne baštine za društvo										
27. Relicenciranje izdatih konzervatorskih licenci za pravna lica	broj akata o relicenciranju – Predmet izmjena i dopuna Zakona o zaštiti kulturnih dobara je, pored ostalog, obuhvatio i postupak relicenciranja.	MKM, Komisija za izdavanje i oduzimanje licenci	II kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	Nije dospjelo		3.000 €		Budžet MKM	
28. Relicenciranje izdatih konzervatorskih licenci za fizička lica	broj akata o relicenciranju – Predmet izmjena i dopuna Zakona o zaštiti kulturnih dobara je, pored ostalog, obuhvatio i postupak relicenciranja.	MKM, Komisija za izdavanje i oduzimanje licenci	II kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	Nije dospjelo		3.000 €		Budžet MKM	
29. Relicenciranje izdatih istraživačkih licenci za pravna i fizička lica	broj akata o relicenciranju – Predmet izmjena i dopuna Zakona o zaštiti kulturnih dobara je, pored ostalog, obuhvatio i postupak relicenciranja.	MKM, Komisija za izdavanje i oduzimanje licenci	II kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	Nije dospjelo		1.500 €		Budžet MKM	
30. Revizija Plana upravljanja Prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora	izvršena revizija, urađen dokument – Formirana radna grupa koja je pripremila dokument i dostavila Ministarstvu. Revizija	Opština KO, MKM, UZKD	II kvartal 2025.	I kvartal 2026.	Nije dospjelo		10.000 €		Budžet Opštine KO, MKM	

	se odnosila na intervjene mjere koje je potrebno sprovesti u toku 2026. godine i formiranje baze za izradu novog Menadžment plana. MKM je dokument dostavilo UNESCO-u 26.1.2026.									
31. Sprovođenje konzervatorskih mjera na nepokretnim kulturnim dobrima u skladu s Listom prioriteta u najvećem riziku od propadanja koji zahtijevaju hitan konzervatorski tretman	<p>sprovedene konzervatorske mjere (na 10 kulturnih dobara) –</p> <p>sprovedene konzervatorske mjere na nepokretnim kulturnim dobrima u skladu s Listom prioriteta:</p> <p>Sa Liste prioriteta realizovana ukupno 22 projekta, od čega 12 koji se odnose na arheološka istraživanja i 10 na konzervatorski tretman (izrada projektne dokumentacije i sprovođenje konzervatorskih mjera).</p> <p>Uprava za zaštitu kulturnih dobara – Rješenje o konzervatorskim uslovima za izradu tehničke dokumentacije za sanaciju nepokretnog kulturnog dobra Tvrđava Ribnica</p>	MKM, UZKD CKACG, vlasnici i držaoci kulturnih dobara	II kvartal 2025.	II kvartal 2026.	Nije dospjelo		300.000 €	353.000 €	Budžet MKM	<p>U cilju efikasnijeg sprovođenja konzervatorskih mjera na nepokretnim kulturnim dobrima, nastaviće se dosljedna primjena I redovno ažuriranje I liste prioriteta nepokretnih kulturnih dobara u najvećem riziku od propadanja, uz jasno definisanje dinamike realizacije.</p> <p>Ministarstvo će nastaviti aktivnosti u smislu snaženja saradnje sa vlasnicima I držaocima kulturnih dobara, lokalnom zajednicom i drugim zainteresovanim subjektima u cilju bolje edukacije i upoznavanja sa njihovom ulogom u procesu zaštite i podrškom koju mogu ostvariti kroz Program zaštite;</p> <p>Ministarstvo će i dalje na principima ravnopravnog ulaganja u kulturnu baštinu cijele Crne Gore, podržavati projekte sa liste prioriteta i one koji zahtijevaju kontinuitet.</p>
32. Sprovođenje konzervatorskih mjera na pokretnim kulturnim dobrima u skladu sa Listom prioriteta u	<p>sprovedene konzervatorske mjere (na 15 kulturnih dobara) –</p>	MKM, UZKD CKACG, vlasnici i držaoci kulturnih dobara	II kvartal 2025.	III kvartal 2026.	Nije dospjelo		50.000 €		Budžet MKM	

najvećem riziku od propadanja koji zahtijevaju hitan konzervatorski tretman	<p>sprovedene konzervatorske mjere na nepokretnim kulturnim dobrima u skladu sa Listom prioriteta:</p> <p>MKM je u saradnji s lokalnim i nacionalnim ustanovama iz oblasti kulturne baštine (muzejima) kreiralo Listu prioriteta sa koje su brojna kulturna dobra uvrštena u Program zaštite za 2025. i biće konzervatorski tretirana u ovoj godini.</p> <p>Aktivnosti će se realizovati u skladu sa AP.</p> <p>Od II do IV kvartala 2025. NMCG i CKACG realizovali aktivnosti. Sprovedene konzervatorske mjere pokretnih kulturnih dobara u skladu s prioritetima.</p>								
33. Sprovođenje postupka utvrđivanja kulturne vrijednosti dobara koja posjeduju potencijalne kulturne vrijednosti, a posebno onih dobara koja su navedena kao potencijalna kulturna dobra u studijama zaštite kulturne baštine, kao i rukopisnih i štampanih primjeraka knjiga, novina i časopisa od izuzetnog značaja za kulturu Crne Gore; izrada elaborata o utvrđivanju kulturne vrijednosti, koji se bazira na rezultatima istraživačkih nalaza, donošenje rješenja o kulturnoj vrijednosti i upisa u Registar kulturnih dobara	<p>sproveden postupak izrađeno 10 elaborata o utvrđivanju kulturne vrijednosti (utvrđen status za 10 kulturnih dobara) –</p> <p>Od III kvartala 2025. urađena 3 elaborata o valorizaciji i donijeto 7 rješenja o valorizaciji. Realizacija se nastavlja u 2026. shodno AP.</p>	UZKD	III kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	Nije dospjelo		nijesu potrebna posebna sredstva		Budžet UZKD
34. Unapređenje liste elemenata nematerijalne kulturne baštine	<p>proširena Lista sa novim kulturnim dobrima (utvrđen status za najmanje 5 nematerijalnih kulturnih dobara za koje je prihvaćena inicijativa) –</p> <p>Urađen 1 elaborat o valorizaciji kulturne vrijednosti</p>	UZKD	III kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	Nije dospjelo		nijesu potrebna posebna sredstva		Budžet UZKD

	nematerijalnog dobra i donijeto Rješenje o utvrđivanju statusa nematerijalnog dobra od nacionalnog značaja: Tradicionalno sezonsko stočarstvo i život na katunima (katunovanje/izdig)									
35. Izrada nominacionih dosjea za upis kulturnih dobara na UNESCO Listu	izrađen Nominacioni dosje za ekstenziju tvrđave Forte Mare na UNESCO listu u okviru transnacionalne nominacije Venecijanskih utvrđenja od XVI do XVII vijeka (državâ Italije, Hrvatske i Crne Gore), u skladu sa preporukama UNESCO – Izrađen dokument i 29.1.2026. poslat direktoru Centra za svjetsku baštinu u cilju uključivanja tvrđave Forte Mare u Herceg Novom, kao njene buduće komponente, a u skladu s preporukom UNESCO-a.	MKM, Opština HN	I kvartal 2025.	I kvartal 2026.	Nije dospjelo		10.000 €		Budžet MKM	
36. Stvaranje uslova za pokretanje istraživanja kulturne baštine koja nije adekvatno vrednovana ni zaštićena	stvoreni uslovi Vlada odredila subjekt kojem će se predati arheološki nalazi otkriveni tokom realizacije višegodišnjeg projekta Putevi kontinuiteta – MKM je prije 4 godine obrazovalo stručni tim koji je radio na pripremi i stručnoj obradi arheološkog materijala koji je otkriven tokom realizacije višegodišnjeg projekta Putevi kontinuiteta, čiji je nosilac bilo MKM u saradnji s NMCG. Narodni muzej je dostavio svu dokumentaciju u vezi projekta Putevi kontinuiteta koja je obrađena kako bi Vlada odredila subjekt koji će upravljati predmetima, tj. donijela odluku da se arheološki nalazi predaju na čuvanje Narodnom muzeju. MKM je pripremila materijal za Vladu sa fotodokumentacijom i stručnim podacima za 670	MKM, UZKD, NMCG, CKACG, opštinski muzeji	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Djelimično realizovano	III kvartal 2026. Imajući u vidu da je ranije dobijeno mišljenje od strane Ministarstva finansija potpisano od prethodnog ministra, neophodno je pribaviti ponovno mišljenje navedenog organa, što je uslov za predaju materijala Vladi na razmatranje.	nijesu potrebna posebna sredstva	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet MKM	U što kraćem roku dobiti neophodno mišljenje Ministarstva finansija kako bi se u potpunosti realizovao projekat.

	predmeta koji će biti predati na upravljanje NMCG.									
37. Unapređenje finansijske podrške kroz Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara	<p>obezbijeđeno više sredstava za projekte Programa zaštite u odnosu na prethodni period (najmanje 10%) –</p> <p>Vlada je donijela Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2025. godinu, sufinansirano 65 projekata sa 929.000 €, odnosno 131.000 € više i 13 projekata više nego prethodne godine.</p> <p>Povećanje sredstava u odnosu na prethodni period je 16,4%, što prelazi ciljani minimum od 10%.</p>	MKM	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Realizovano /		900.000 €	929.000 €	Budžet MKM	MKM će nastaviti aktivnosti na unapređenju finansijske podrške, odnosno na dodatnom povećanju sredstava za projekte Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara.
38. Priprema programa promocije kulturne baštine svih regija Crne Gore s akcionim planom putem medija i TV kanala, s posebnim osvrtom na kulturnu baštinu vjerskih zajednica i manjinskih naroda – materijalnu i nematerijalnu	<p>pripremljen program</p>	MKM	III kvartal 2025.	II kvartal 2026.	Nije dospjelo		nijesu potrebna posebna sredstva		Budžet MKM	
39. Obezbeđivanje opreme za kreiranje digitalnih baza podataka i digitalizaciju građe u svrhu njenog očuvanja	<p>kreiranje digitalne baze podataka i digitalizacije kinotečke građe –</p> <p>Kinoteka – realizovano u 2025, nastavlja se u 2026. po planu</p> <p>U 2025. se nastavila koordinacija sa stručnjacima iz informativnih tehnologija na projektovanju, izradi, testiranju i usavršavanju savremene veb aplikacije za katalogizaciju kinotečke baštine. Započeta je faza prečišćavanja trenutne baze podataka u dvostepenu vertikalnu raspodjelu podataka (filmsko djelo, kopija) da bi se stekli uslovi za prelazak na narednu fazu: dalje unapređenje funkcionalnosti softvera i automatizacije za izvještavanje na osnovu dostupne i verifikovane metadate. Takođe je</p>	Kinoteka, MKM	II kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	Nije dospjelo		100.000 €		Budžet Kinoteke, MKM, fondovi	

	osposobljen server za čuvanje filmske građe.									
40. Nastavak promocije filmske građe u obrazovnim ustanovama	<p>broj realizovanih programa u saradnji sa obrazovnim ustanovama svih obrazovnih uzrasta (vrtići, osnovne škole, studenti/studentkinje umjetničkih fakulteta, posebne grupe) –</p> <p>Kinoteka – realizovano u 2025, nastavlja se u 2026. po planu</p> <p>Tokom 2025. Kinoteku su posjetila djeca iz OŠ „Krstoradojević“ Tomaševo (opština Bijelo Polje), OŠ „Sutjeska“, kao i djeca vrtića JPU „Sofija Klikovac“ i „Ljubica Popović“ iz Podgorice; organizovane su i redovne posjete PU „Ecole Francaise Europeenne de Podgorica“, uzrast djece vrtića i osnovne škole; redovni u posjeti Kinoteci su i studenti FDU sa Cetinja, s kojim je potpisan sporazum o saradnji i održavanju nastave.</p>	Kinoteka, MKM	II kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	Nije dospjelo		sredstva od aktivnosti br. 39		Budžet Kinoteke, MKM, fondovi	
41. Organizovanje radionica i edukativnih promocija kulturne baštine za mlađu populaciju – školski uzrast	<p>realizovane najmanje 32 radionice (po jedna sedmično tokom 8 mjeseci školske godine) –</p> <p>Prirodnjački muzej – u 2025. realizovano 55 edukativnih radionica za djecu predškolskog uzrasta i osnovce: tokom trajanja izložbe „Dinopark“ 16 radionica na 3 teme: „Upoznaj i napravi dinosaurus“, „Nahrani dinosaurus“, „Moj dinosaurus“; povodom izložbe „Ajkule i raže Jadrana“ 8 radionica; povodom izložbe „Biljka kao začim – u carstvu boja mirisa i ukusa“ 8 radionica; izložba „Pčela – zlatna nit prirode“ 8 radionica; izložba „Flora Montenegrina Mellifera – medonosne biljke Crne Gore, od cvijeta do meda“ 10 radionica; izložba „Suvomeđa – kulturna baština u službi ekosistema“ 1 radionica o načinu izgradnje suvomeđa; u okviru XIII</p>	PMCG	I kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	Nije dospjelo		1.000 €	<p>Prirodnjački muzej 500 €</p> <p>Pomorski muzej 1.500 €</p>	Budžet PMCG	<p>Prirodnjački muzej – Za efikasniju i sadržajniju realizaciju radionica i drugih edukativnih programa potreban je prostor koji može sadržavati i stalnu izložbenu postavku i tematske privremene izložbe i dio za održavanje radionica.</p> <p>Pomorski muzej – Smanjiti planirani broj radionica tj. objedinjavati grupe đaka, napraviti zajedničku aktivnost za 2, 3 odjeljenja.</p>

	<p>Evropske noći istraživača 2 kreativne i edukativne radionice „Nacrtaj i sačuvaj u tegli – kreativno upoznavanje sa gmizavcima“ i „Zašto kijamo? – Alergeni u cvijetu“; na Festivalu nauke i inovacija – „Znanje u centru pažnje“ 1 edukativna prezentacija makrofotografija algi praćenih kratkim informativnim tekstovima „Zanimljivi svijet Charophyta“ i 1 predavanje „Gljive – tajanstveni svijet prirode“</p> <p>Pomorski muzej – u 2025. organizovane 3 radionice: edukativno pokazna radionica „Ploviti s vjetrom“ u saradnji s Jedriličarskim klubom „Lahor“, namijenjena djeci i mladima iz osnovnih i srednjih škola u trajanju od 3 dana; pokazna radionica „Interaktivna baština: Tragom lava Svetog Marka kroz arhitektonsko nasljeđe“, u saradnji s Fakultetom za pomorstvo i Fakultetom za turizam i hotelijerstvo; povodom obilježavanja Međunarodnog dana mladih organizovano stručno vođenje za djecu iz tri kotorske osnovne škole u trajanju od 3 dana (s naglaskom na tematiku mjesta iz kojeg dolaze).</p>										
Operativni cilj 1.4.			Unaprijediti sistem i ulaganja u savremenu produkciju								
Indikator učinka a)			Početna vrijednost 2022.	Ciljna vrijednost 2025.	Ostvarena vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2027.					
Broj objavljenih konkursa podrške stvaralaštvu na godišnjem nivou Izvor: Odluke o objavljivanju konkursa, internet stranica MKM			4	5	7	6					
Indikator učinka b)			Početna vrijednost 2022.	Ciljna vrijednost 2025.	Ostvarena vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2027.					
Broj objekata privedenih namjeni za realizaciju programa u oblasti kulture Izvor: Upotrebne dozvole, internet stranice MKM i opština			3	4	5	6					
Aktivnost koja utiče na realizaciju OC 1.4.	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja	
Mjera 1.4.1. Podsticanje razvoja kulturno-umjetničkog stvaralaštva											

42. Povećanje sredstava za finansiranje kinematografskih projekata kroz konkurse FCCG	otvaranje novih linija konkursa – podrške filmskim autorkama – Filmski centar realizovao 2 nove konkursne linije: razvoj scenarija za podršku filmskim autorkama (podržano 5 projekata) i razvoj projekta za podršku filmskim autorkama (podržan 1 projekat)	FCCG	II kvartal 2025.	III kvartal 2025.	Realizovano	/	110.000 €	56.000 €	Budžet FCCG	
43. Unapređenje bioskopske mreže	broj potpisanih ugovora (3) – Potpisana 2 ugovora i 2 aneksa ugovora – Ugovor o sufinansiranju projekta digitalizacije pozorišne i bioskopske dvorane JU CZK u Žabljaku; Ugovor o sufinansiranju projekta nabavke opreme za prenosivi bioskopski sistem u Herceg Novom; Aneks br. 1 Ugovora o sufinansiranju projekta digitalizacije pozorišne i bioskopske dvorane CZK u Danilogradu; Aneks br. 1 Ugovora o sufinansiranju projekta digitalizacije pozorišne i bioskopske dvorane KIC „Malesija“ u Tuzima	FCCG, MKM, opština	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Realizovano	/	400.000 €	290.455,62 €	Budžet FCCG, MKM, opština	Nakon potpisivanja ugovora ostavljen je rok od 24 do 36 mjeseci za realizaciju projekata.
44. Učešće u strategiji implementacije filmskog obrazovanja u osnovnim i srednjim školama	formiranje radne grupe, usvojena strategija – Filmski centar na osnovu Memoranduma o saradnji sa Zavodom za školstvo angažovao 5 stručnih konsultanata za izradu izbornog predmeta Filmska kultura za osnovne škole. Program je napisan i usvojen od strane Zavoda za školstvo. Implementacija programa je predviđena za školsku 2026/27. godinu. Program za osnovne škole je završen i usvojen, a u planu je realizacija programa za srednje škole.	FCCG, MKM, MPNI	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Djelimično realizovano	II–III kvartal 2026. Kako je program iniciran od strane Filmskog centra, koji je prepoznao važnost filmskog obrazovanja za najmlađe ciljne grupe, cijeneći stručnost ove ustanove i kompetencije angažovanih konsultanata, ocijenjena je opravdanom uključenost pomenutih subjekata, odnosno relevantnih članova komisije za izradu predmetnog programa za osnovne škole, pa samim tim MKM nije aktivnije učestvovalo u ovoj fazi.	55.000 €	15.000 €	Budžet FCCG	Imajući u vidu da kooperacija u punom kapacitetu nije ostvarena, u predstojećem periodu očekuje se intenzivnija involviranost MKM na dinamičnijem praćenju smjernica za implementaciju filmskog obrazovanja u srednjim školama.
Mjera 1.4.2: Podsticanje razvoja kulturnih i kreativnih industrija										
45. Realizacija edukativnog projekta „Digitalna kultura“ u	kontinuirana organizacija radionica za učenike/učenicice i	MKM, SLŠ Petar Lubarda, FLU Cetinje,	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Realizovano	/	25.000 €	662,38 €	Budžet MKM	Preporuka za održavanje kontinuiteta

saradnji s Ministarstvom prosvjete	<p>studente/ studentkinje umjetničkih škola i akademija (organizovane 4 radionice) –</p> <p>Održane su 4 radionice za učenike SLŠ „Petar Lubarda“ sa Cetinja i srednjih škola iz Kotora. Aktivnost je započeta u II kvartalu radionicom 4–6.4.2025, a završena u IV kvartalu (30.10– 2.11.2025), kada su organizovane 3 radionice, u sklopu Smotre kreativnih industrija KI – Korak ispred, kroz aktivnost br. 60 Akcionog plana. Organizovane su radionice upoznavanja sa kulturnom baštinom, radionica filcanja vune bojene biljnim bojama, edukacija za mlade preduzetnike i kurs modnog dizajna i šivenja.</p>	Univerzitet Mediteran, UDG								aktivnosti, kako je i predviđeno Akcionim planom za 2026. godinu (aktivnost 46)
46. Realizacija edukativnog projekta „Digitalna kultura“ u saradnji s Ministarstvom prosvjete	kontinuirana organizacija radionica za učenike/učenice i studente/ studentkinje umjetničkih škola i akademija (organizovane 3 radionice)	MKM, SLŠ Petar Lubarda, FLU Cetinje, Univerzitet Mediteran, UDG	I kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	Nije dospjelo		35.000 €		Budžet MKM	
47. Kontinuirana prezentacija proizvoda kreativnih industrija kroz godišnju nacionalnu konferenciju, međunarodne promocije u cilju stvaranja savremenog imidža Crne Gore	kontinuirana prezentacija proizvoda kreativnih industrija kroz godišnju nacionalnu konferenciju, međunarodne promocije u cilju stvaranja savremenog imidža Crne Gore (organizovana konferencija 2026)	MKM, lokalne institucije kulture, nezavisni sektor, pravna lica, kreativni preduzetnici/ce i eksperti/ekpertkinje iz oblasti KI	II kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	Nije dospjelo		25.000 €		Budžet MKM	
48. Podsticaj razvoju programa kreativnog preduzetništva	<p>disperzovanje mogućnosti učešća na konkursima za podršku projektima KI</p> <p>(otvorena mogućnost podrške Samostalnim umjetnicima/ umjetnicama) –</p> <p>/</p>	MKM	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Nije realizovano	n/a Uprkos inicijalnoj namjeri za realizaciju ove aktivnosti u cilju podrške samostalnim umjetnicima/umjetnicama, nakon analize pravnog okvira utvrđeno je da aktivnost nije u skladu s politikom sektora kreativnih industrija, kao i da nije pravno utemeljena, tako da nije mogla biti realizovana.	nijesu potrebna posebna sredstva	/	Budžet MKM	<p>S obzirom na utvrđenu neusklađenost sa pravnim okvirom i politikom sektora kreativnih industrija, preporučuje se da se ova aktivnost u narednom periodu ne planira, jer nije primjenljiva.</p> <p>U narednom periodu planirano je pružanje podrške samostalnim umjetnicima/ umjetnicama kroz uključivanje u</p>

										programe koje će realizovati Direktorat za razvoj kreativnih kreativnih industrija u 2026. godini (učesće na radionicama, konferencijama itd.)
STRATEŠKI CILJ II			OSNAŽITI VANINSTITUCIONALNI SEKTOR KULTURE, MEĐUSEKTORSKU, MEĐURESORNU I MEĐUNARODNU SARADNJU I RAZVOJ PUBLIKE							
Operativni cilj 2.1.			Poboljšati saradnju i ambijent rada vaninstitucionalnih aktera u kulturi							
Indikator učinka a)			Početna vrijednost	Ciljna vrijednost 2025.	Ostvarena vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2027.				
Broj reprezentativnih strukovnih udruženja Izvor: Akti o utvrđivanju statusa: reprezentativno strukovno udruženje			0	3	0	7				
Indikator učinka b)			Početna vrijednost 2022.	Ciljna vrijednost 2025.	Ostvarena vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2027.				
Broj manifestacija i festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore Izvor: Akti o određivanju kulturne manifestacije ili festivala od posebnog značaja			5	8	7	10				
Aktivnost koja utiče na realizaciju OC 2.1.	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
Mjera 2.1.1: Reorganizacija konkursa i konkursne procedure										
49. Povećanje finansijske podrške projektima na konkursima KUS	procenat uvećanja (25%) – U skladu sa donijetim odlukama o sufinansiranju programa i projekata uvećanje sredstva u 2025. u odnosu na 2024. godinu je 37%.	MKM	I kvartal 2025.	II kvartal 2025.	Realizovano	/	1.500.000 € (u odnosu na 1.200.000 €)	1.564.169 € (u odnosu na 1.140.608 €)	Budžet MKM	
Mjera 2.1.2: Unapređenje statusa strukovnih udruženja u kulturi										
50. Izrada Pravilnika o kriterijumima i načinu utvrđivanja statusa reprezentativnog strukovnog udruženja	donijet Pravilnik	MKM, strukovna udruženja	I kvartal 2026.	III kvartal 2026.	Nije dospjelo		nijesu potrebna posebna sredstva		Budžet MKM	
Mjera 2.1.3: Unapređenje sistema vrednovanja i evidencija nezavisnog sektora u kulturi										
51. Revizija Uredbe o kriterijumima za određivanje manifestacija i festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore u cilju unapređenja kriterijuma i sistema evaluacije za praćenje programa festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore	revidirana Uredba – Vlada je donijela Uredbu 26.12.2025.	MKM, javne ustanove kulture, nezavisni sektor	IV kvartal 2024.	III kvartal 2025.	Realizovano	/	nijesu potrebna posebna sredstva	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet MKM	Redefinisanje postojećih i konstituisanje novih statusa u skladu s inoviranim normativnim rješenjima.
52. Uspostavljanje baze podataka o aplikantima i korisnicima sredstava kroz	uspostavljena baza – Digitalna platforma (konkursimkm.gov.me) koja	MKM	IV kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	Djelimično realizovano	IV kvartal 2026. Imajući u vidu da veliki broj aplikantata još uvijek kao	nijesu potrebna	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet MKM, UNDP	Iskomunicirati sa saradnicima koji su kreirali platformu

konkurse MKM po kategorijama i s rodno disagregiranim podacima	služi za apliciranje na konkurse MKM sadrži podatke o aplikantima i projektima, ali ne u planiranom obimu.					opciju za podnošenje prijave koristi štampanu formu, u digitalnoj bazi nijesu dostupni kompletni podaci.	posebna sredstva				kako bi se detektovani problemi i izazovi na što bolji način riješili da bi u krajnjem baza bila preglednija i operativnija za korišćenje.
Mjera 2.1.4: Unapređenje komunikacije i saradnje s nezavisnom scenom u kulturi											
53. Iniciranje veće saradnje javnog, privatnog i civilnog sektora na projektima	broj projekata/ programa (minimum 5) – Zetski dom – u martu 2025. organizovana manifestacija Dani nezavisne scene: 8 programa (predstava) u saradnji s crnogorskim pozorišnim umjetnicima i NVO koje se bave pozorišnom djelatnošću iz Crne Gore, Srbije, Hrvatske i Sjeverne Makedonije	Kraljevsko pozorište „Zetski dom“	I kvartal 2025.	I kvartal 2025.	Realizovano	/	20.000 €	20.000 €	Budžet KPZD		Zbog uspješno realizovane dvije manifestacije 2024. i 2025. godine, planirani su Dani nezavisne scene i u 2026. (druga polovina godine)
Operativni cilj 2.2.			Pospješiti saradnju sa drugim resorima								
Indikator učinka a)			Početna vrijednost		Ciljna vrijednost 2025.		Ostvarena vrijednost 2025.		Ciljna vrijednost 2027.		
Broj zajedničkih aktivnosti i projekata resora kulture s drugim resorima Izvor: Izvještaji o radu MKM i ustanova kulture, protokoli o saradnji, internet prezentacije			0 (nije mjereno)		15		23		30		
Aktivnost koja utiče na realizaciju OC 2.2.	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja	
Mjera 2.2.1: Unapređenje saradnje s resorima obrazovanja i naučno-istraživačke djelatnosti											
54. Pokretanje Nacionalnog programa umjetničkog i kulturnog obrazovanja	potpisan protokol o saradnji između nadležnih ministarstava Ministarstvo kulture i medija i Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija potpisali su 3. jula 2025. Protokol o saradnji u oblastima obrazovanja, kulture i medija. MKM je na osnovu potpisanog Protokola kreiralo novu konkursnu liniju podrške za projekte iz oblasti kulture i umjetničkog obrazovanja „Ruksak pun kulture“. Zetski dom – ukupno 150 đaka iz 3 škole iz CG (Kolašin,	MKM, MPNI, nacionalne i lokalne ustanove kulture, obrazovne ustanove	IV kvartal 2024.	I kvartal 2025.	Realizovano	/	nijesu potrebna posebna sredstva	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet MKM		MKM u saradnji s MPNI nastaviće s podrškom projektima i programima iz oblasti kulture i umjetničkog obrazovanja.

	Podgorica, Bijelo Polje) posjetilo Pozorište									
55. Organizacija posjeta zaposlenih u ustanovama kulture školama s predavanjima usklađenim s nastavnim planom i programom „Kultura na času“ (kustosa/kustoskinje, arhiviste/arhivistkinje, glumca/glumice, reditelja/rediteljke, slikara/slikarke, bibliotekara/bibliotekarke, arheologa/arheološkinje, konzervatora/konzervatorke i restauratora/restauratorke...) u okviru Nacionalnog programa umjetničkog i kulturnog obrazovanja	relizovane aktivnosti – Biblioteka za slijepe – Realizovane edukativne radionice „Slušam, čitam, osjećam“ u OŠ „Mirko Srzentić“ u Petrovcu, u sklopu II međunarodnog festivala kulture, umjetnosti, kulturne baštine i kreativnih industrija „Creative Fest Montenegro“. Kroz seriju interaktivnih sesija, djeci svih razreda su na jedinstven način predstavljene publikacije na Brajevom pismu i Brajeva azbuka. Prirodnjački muzej – Realizovana radionica usklađena sa kurikulumima u ruralnim školama, povodom Svjetskog dana klimatskih promjena, učenicima OŠ „Vojin Popović“ u Piperima, naselje Drezga.	MKM, nacionalne i lokalne ustanove kulture, obrazovne ustanove	I kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	Nije dospjelo		nijesu potrebna posebna sredstva	Biblioteka za slijepe 144 €	Budžet ustanova	Prirodnjački muzej – Održavanje radionica usklađenih sa kurikulumima planirano je za škole ruralnih područja, kojima je preveliki trošak organizacija prevoza do izložbene galerije PMCG. Obavještenja se upućuju takvim školama i u skladu s njihovim interesovanjima, dolazi do realizacije. Pomorski muzej – Bolja koordinacija sa školama.
56. Izvođenje radova na adaptaciji Doma digitalne revolucije u Nikšiću	adaptiran objekat – Dom digitalne revolucije u Nikšiću adaptiran i otvoren 3. oktobra 2025.	Uprava za kapitalne projekte, Inovaciono-preduzetnički centar „Tehnopolis“, Nikšić Partneri: Opština Nikšić, MPNI, MKM	IV kvartal 2023.	II kvartal 2025.	Realizovano	/	1.100.000 € (od čega za 2025. godinu 305.001 €)	1.178.244,08 €	Kapitalni budžet	Nakon stavljanja objekta u funkciju, objekat će se koristiti za namjene vezane za inovacije, kulturu i kreativne industrije.
57. Razvoj edukativnih programa – seminara, kurseva za prenošenja znanja i vještina između aktera javnog, civilnog i privatnog sektora u kulturi	organizacija radionica za upravljanje digitalnim vještinama za učenike/učenicice i nastavnike/nastavnice, učenike/učenicice i studente/studentkinje umjetničkih obrazovnih institucija, predstavnike civilnog i privatnog sektora u kulturi (organizovane 2 radionice i javno prezentirani rezultati) – MKM – Aktivnost je realizovana u sklopu aktivnosti br. 60 Akcionog plana, u IV kvartalu 2025, u okviru Smotre kreativnih industrija KI – Korak ispred. Održane su 2 radionice: Imerzija budućnosti: kako VR transformiše zabavu, obuku i industriju i Predstavljanje	MKM	III kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Realizovano	/	nijesu potrebna posebna sredstva	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet MKM	Preporuka za održavanje kontinuiteta aktivnosti, kako je i predviđeno Akcionim planom za 2026. godinu (aktivnost 58) Državni arhiv – Kontinuitet i širenje ciljnih grupa na srodne fakultete, iniciranje zajedničkih projekata

	<p>mobilne aplikacije „Kreativne kockice“.</p> <p>Državni arhiv – organizovana posjeta učenika srednje ekonomske škole „Mirko Vešović“ radi promocije značaja čuvanja dokumenata kao izvora naše istorije; razmjena stručnih iskustava u oblasti realizacije zaštite i prezentacije kulturne baštine sa studentima Fakulteta likovnih umjetnosti UCG</p>									
58. Razvoj edukativnih programa – seminara, kurseva za prenošenja znanja i vještina između aktera javnog, civilnog i privatnog sektora u kulturi	<p>organizacija radionica za multimedijalno stvaralaštvo za učenike/učenice i nastavnike/ nastavnice, učenike/učenice i studente/ studentkinje umjetničkih obrazovnih institucija, predstavnike civilnog i privatnog sektora u kulturi</p> <p>(organizovane 2 radionice i javno prezentirani rezultati)</p>	MKM	I kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	Nije dospjelo		8.000 €	Budžet MKM		
Mjera 2.2.2: Unapređenje saradnje s resorom nadležnim za oblast turizma										
59. Ažuriranje kataloga manifestacija i festivala u oblasti kulture	<p>objavljen katalog na službenim internet stranicama –</p> <p>Prikupljeni su inputi od svih opština, opštinskih ustanova i Ministarstva turizma i kompletirana je radna verzija kataloga koja je poslata nadležnim direktoratom MKM na izjašnjenje i saglasnost radi objavljivanja.</p>	MKM, ZOCC, nacionalne i lokalne ustanove kulture, MT, NTO, LTO i drugi subjekti	I kvartal 2025.	II kvartal 2025.	Nije realizovano	<p>IV kvartal 2026 – I kvartal 2027.</p> <p>Na nivou nadležnih direktorata MKM nije razmotrena kompletirana verzija kataloga u koju su unijete manifestacije i festivali na osnovu inputa svih opština, opštinskih ustanova i MT, odnosno nije postojalo izjašnjenje/ saglasnost direktorata, pa katalog nije mogao biti zvanično objavljen na službenim internet stranicama MKM i drugih subjekata.</p>	nijesu potrebna posebna sredstva	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet MKM	S obzirom na to da ažurirani katalog za 2025. godinu do sada nije objavljen, može se konstatovati da je nastupila zastarjelost, a takođe bi bilo kasno sada pokrenuti ažuriranje za 2026. godinu, pa se kao jedino svrsishodno rješenje predlaže da se krajem 2026. započne s prikupljanjem podataka za Katalog manifestacija i festivala za 2027. godinu uz aktivno učešće svih nadležnih direktorata MKM, kako bi dokument bio blagovremeno sačinjen, i javno objavljen najkasnije na samom početku 2027. godine, i kako

										bi imao funkciju kalendara događaja. Pomorski muzej – Na lokalnom nivou postoji redovno ažuriranje, praćenje i usaglašavanje kataloga manifestacija, na državnom to nije slučaj. Odrediti odgovornu ustanovu – instituciju koja bi koordinisala ovu aktivnost – sa jasnim smjernicama.
60. Razvoj kulturnih programa prilagođenih stranim turistima u ljetnjim mjesecima (titlovanje predstava, domaćih filmova, razvoj eksperimentalnog pozorišta – pantomima, učešće bez teksta i slično) povezivanje kulturnih i ekoloških elemenata u turističkim tokovima, kroz izradu i plasman kulturnih proizvoda, suvenira, prezentacija kulture i kulturne baštine i sl.; promocija kulturne baštine, kao ključnog potencijala, u turističke svrhe, saradnja sa nacionalnom i lokalnim turističkim organizacijama	organizacija multimedijalnog programa u Kreativnom habu u Kotoru (organizovan 1 kompleksni program prilagođen ciljnoj grupi) MKM – organizacija multimedijalnog programa „Smotra kreativnih industrija – KI korak ispred“ u Kreativnom habu u Kotoru, 31.10–2.11.2025. Smotra je bila posvećena sagledavanju trenutnog stanja, potencijala i dometa kreativnih industrija u Crnoj Gori, te povezivanju umjetnika, preduzetnika i kreativaca koji djeluju u ovom sektoru. Na Smotri su organizovane prezentacije proizvoda i projekata dobitnika konkursa za razvoj kreativnih industrija MKM, zatim radionice, predavanja, stručna konferencija, kao i modne prezentacije, uz učešće domaćih i regionalnih aktera. Crnogorsko narodno pozorište: titlovanje predstava na engleski jezik	MKM	III kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Djelimično realizovano	II–III kvartal 2026. (v. aktivnost br. 61) Multimedijalni program u Kotoru nije realizovan u planiranom obimu i vremenskom periodu koji bi bio prilagođen stranim turistima kao ciljnoj grupi, usljed objektivnih tehničkih ograničenja i zauzetosti prostornih kapaciteta drugim programima koji su u ljetnjim mjesecima imali status prioriternih događaja.	25.000 €	16.157,36 €	Budžet MKM	U cilju optimizacije resursa i postizanja maksimalnog učinka kod ciljne grupe (strani turisti), potrebna je modifikacija u planu za 2026. godinu, u pogledu vremenskog perioda realizacije: umjesto IV kvartal, treba da bude III kvartal 2026, kako bi bili obuhvaćeni ljetnji mjeseci. Ova izmjena će omogućiti direktnu interakciju sa turistima tokom sezone.
61. Razvoj kulturnih programa prilagođenih stranim turistima u ljetnjim mjesecima (titlovanje predstava, domaćih filmova, razvoj	organizacija multimedijalnog programa u Kreativnom habu u Kotoru (organizovan 1 kompleksni program prilagođen ciljnoj grupi)	MKM	II kvartal 2026.	IV kvartal 2026.	Nije dospjelo		60.000 €		Budžet MKM	

eksperimentalnog pozorišta – pantomima, učešće bez teksta i slično)										
povezivanje kulturnih i ekoloških elemenata u turističkim tokovima, kroz izradu i plasman kulturnih proizvoda, suvenira, prezentacija kulture i kulturne baštine i sl.;										
promocija kulturne baštine, kao ključnog potencijala, u turističke svrhe, saradnja sa nacionalnom i lokalnim turističkim organizacijama										
62. Razvoj kulturno-turističkih proizvoda i ponude u saradnji s nacionalnim i lokalnim turističkim organizacijama	jedan proizvod godišnje (izložba, manifestacija) u saradnji sa TO Podgorice ili TO drugih opština – Prirodnjački muzej – izložba Dinopark; suveniri vezani za rijetke i endemične vrste biljaka, životinja i gljiva. Realizovan plan za 2025. Nastavlja se realizacija u 2026.	PMCG, TO Podgorice	I kvartal 2025.	IV kvartal 2026.	Nije dospjelo		40.000 € za 2025. godinu	Prirodnjački muzej 17.000 € za izložbu, nijesu utrošena posebna sredstva za suvenire	Budžet ustanove; sufinansiranje od strane TO i potencijalnih sponzora	
Operativni cilj 2.3.			Intenzivirati međunarodnu saradnju i proces evropskih integracija u oblasti kulture							
Indikator učinka a)			Početna vrijednost 2022.	Ciljna vrijednost 2025.	Ostvarena vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2027.				
Broj projekata aktera kulture podržanih iz međunarodnih fondova kojima koordinira MKM			10	15	17	20				
Izvor: Internet prezentacije fondova										
Aktivnost koja utiče na realizaciju OC 2.3.	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
Mjera 2.3.1. Jačanje kulturne saradnje u okviru međunarodnih programa i inicijativa										
63. Obilježavanje značajnih međunarodnih jubileja	broj jubileja (5 datuma) broj događaja (25 događaja) – MKM – Obilježeni značajni UNESCO datumi iz oblasti kulture, umjetnosti, obrazovanja, ljudskih prava Obilježen Međunarodni dan muzeja, 18. maj, u devet	MKM, lokalne i nacionalne ustanove kulture, nezavisni sektor	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Realizovano	/	nijesu potrebna posebna sredstva	Biblioteka za slijepe 144 €	Budžet MKM, budžet ustanova	U kontinuitetu nastaviti s realizacijom ove aktivnosti.

<p>crnogorskih opština, sa preko 30 programa</p> <p>Nacionalna biblioteka – 1 datum, 3 događaja: Svjetski dan knjige i autorskih prava, 23. april (predavanje o životu i djelu Danila Kiša, književno veče o Kišovom prevodilačkom radu, izložba koja je prikazala izbor prevoda Danila Kiša), dan obilježen i dijeljenjem knjiga učenicima i studentima, uz mogućnost besplatnog učlanjenja novih korisnika</p> <p>Biblioteka za slijepe – 4 datuma, 3 događaja: Svjetski dan poezije, 21. mart i Međunarodni dan dječje knjige, 2. april (druženje najmlađih sa dječjim pjesnikom Slobodanom Bećom Došljakom); Svjetski dan knjige i autorskih prava, 23. april (Poezija kao psihoterapija, promocija poetske zbirke „Treće žensko“ Biljane Đurđević); Njegošev dan, 13. novembar (Njegošu u čast – dani duha i poezije)</p> <p>Narodni muzej – 2 datuma, 5 događaja: Međunarodni dan muzeja i Evropska noć muzeja (retrospektivna izložba akademskog grafičara Dejana Mirkovića „Čuvar duše grafike“; edukativno-kreativna radionica za djecu „Četiri elementa prirode“; prezentacija VR i AR aplikacije „Srednjovjekovne vladarke Balkana“, urađena u okviru projekta „SHELeaders“; promocija fototipskog izdanja „Inventar državne imovine u Skadru i okolini iz 1915“; tokom Noći muzeja individualni posjetioci su mogli besplatno posjetiti Muzej kralja Nikole, Etnografski muzej i Crnogorsku galeriju umjetnosti); Međunarodni dan starih (radionica „Zlatovez</p>									
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	<p>suvenir“ u Domu starih u Podgorici) – v. aktivnost br. 70</p> <p>Zetski dom – 2 datuma, 2 događaja: Svjetski dan pozorišta za djecu, predstava „Velika od Prijestonice“; Svjetski dan pozorišta, predstava „Led“</p> <p>Prirodnjački muzej – 11 datuma, 5 događaja: Noć slijepih miševa; Međunarodna noć muzeja; Evropska noć istraživača; Njegošev dan – crnogorski praznik kulture; Svjetski dan klimatskih promjena (radionica – v. aktivnost 55); 6 datuma vezanih za biodiverzitet, ekologiju i muzeologiju: promocija na web strani i nalozima na društvenim mrežama (Svjetski dan leptira; Svjetski dan pčela; Dan planete Zemlje; Međunarodni dan šuma; Dan zahvalnosti taksonomima; Svjetski dan močvarnih staništa)</p> <p>Crnogorsko narodno pozorište 1 datum, 2 događaja: Svjetski dan pozorišta, 27. mart: promocija drame „Princeza Ksenija od Crne Gore“ Radmile Vojvodić i izvođenje istoimene predstave</p> <p>Muzički centar – 1 datum, 1 događaj: kulturnim programom obilježen Njegošev dan</p> <p>Pomorski muzej – 1 datum, 1 događaj: povodom obilježavanja Međunarodnog dana mladih organizovano stručno vođenje za djecu iz tri kotorske osnovne škole u trajanju od 3 dana (s naglaskom na tematiku mjesta iz kojeg dolaze)</p>									
64. Organizacija manifestacije Dani evropske baštine	<p>broj organizovanih događaja (najmanje 20) – Dani evropske baštine održani 23–30.9.2025. u 15 opština, sa preko 40 programa. U okviru manifestacije objavljen je Poziv za dostavljanje priča o</p>	MKM, lokalne i nacionalne ustanove kulture, obrazovne ustanove, nezavisni sektor i dr.	III kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Realizovano	/	20.000 €	MKM 19.855 € Pomorski muzej 1.100 € Biblioteka za slijepe 1.500 €	Budžet MKM, budžet ustanova	U kontinuitetu nastaviti s realizacijom ove aktivnosti.

	<p>evropskoj kulturnoj baštini, na kojem je prijavljena priča Biblioteke za slijepe pobijedila i finansirana je od strane Evropske komisije i Savjeta Evrope, s iznosom od 10.000 €. Takođe, objavljeno je takmičenje "Mladi kreatori kulturne baštine", namijenjeno djeci i mladima koji su pozvani da kroz crtež, priču ili video rad predstave dio kulturne baštine koji ima poseban značaj za njihovu lokalnu zajednicu. U okviru navedenog takmičenja, odabrani su pobjednici na nacionalnom nivou u dvije starosne grupe.</p> <p>Pomorski muzej – organizovan edukativni događaj „Interaktivna baština: Tragom lava Svetog Marka kroz arhitektonsko nasljeđe“, 26.9.</p> <p>Biblioteka za slijepe – u saradnji s Istorijskim institutom CG organizovana jednodnevna interaktivna i edukativna radionica „Arhitektura na dodir: nasljeđe koje spaja čula“</p> <p>Narodni muzej – Aktivnost realizovana kroz radionicu „Organise special street open days“</p> <p>Prirodnjački muzej – realizovana 2 događaja: izložba „Suvomeđa – kulturna baština u službi ekosistema“ i radionica i predavanje „Gradnja suvomeđe – čovjekov otisak u ravnoteži s prirodom“</p>						<p>Narodnu muzej 800 €</p> <p>Prirodnjački muzej 2.000 €</p>		
65. Organizacija događaja u cilju izgradnje kapaciteta za učešće u otvorenim pozivima međunarodnih programa i inicijativa	<p>broj organizovanih obuka (1 obuka)</p> <p>broj organizovanih info dana (4 info dana) –</p> <p>MKM – Organizovana 4 info dana u Podgorici, Cetinju i Nikšiću i 1 obuka u Podgorici.</p> <p>Filmski centar – 1 info dan: Media desk Crne Gore organizovao je info dan,</p>	MKM, lokalne i nacionalne ustanove kulture, nezavisni sektor	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Realizovano	10.000 €	2.394,68 € (budžet od Media programa)	Budžet MKM, donacija EK	

	11.12.2025. Gostujući predavač bio je Kamen Balkanski, rukovodilac MEDIA Deska Bugarske.									
66. Podrška međunarodnim gostovanjima i prezentaciji crnogorske kulture u inostranstvu	<p>broj manifestacija na kojima je promovisana crnogorska kultura (najmanje 10) –</p> <p>MKM – 2 manifestacije: crnogorska kultura predstavljena u Tirani, Albanija 8–11.9. u okviru programa Nedjelja crnogorske kulture (4 programa); Dobrotska čipka predstavljena na Međunarodnom festivalu čipke u Lepoglavi, Hrvatska, na kojem je Crna Gora bila zemlja partner; predstavljene su i „čevre“ – darovne maramice sa sjevera Crne Gore i KUD „Mijat Mašković“ iz Kolašina.</p> <p>Pomorski muzej – realizovane 4 međunarodne aktivnosti: izložba „Palate grada Kotora i Perasta – nekad i sada“ u Centru za kulturu grada Krka, Hrvatska; učešće na V susretu konzervatora-restauratora arhivskog gradiva, knjižnične građe i umjetnina na papiru, Duborvnik; učešće na XVI Međunarodnoj školi muzeologije „Expanding Horizons: Echos of Heritage in the Future of Museum“ Kopar, Slovenija; 2 službene posjete i ugovaranje buduće saradnje: Istorijski muzej u Skadru, Albanija, i Pomorski muzej „Sergej Mašera“ u Piranu, Slovenija</p> <p>Filmski centar – 10 manifestacija: FCCG svoje aktivnosti i aktuelnu crnogorsku filmsku produkciju predstavio na sljedećim festivalima i marketima u Evropi: Market When East Meets West (Trst, Italija); Međunarodni festival dokumentarnog filma „FIPADOC“ (Biaric, Francuska);</p>	MKM, nacionalne i lokalne ustanove kulture, nezavisni sektor	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Realizovano /	100.000 €	<p>Pomorski muzej 11.500 €</p> <p>Filmski centar 100.000 €</p> <p>Nacionalna biblioteka 750 €</p> <p>Zetski dom 43.000 €</p> <p>Prirodnjački muzej 4.000 €</p>	Budžet MKM, budžet ustanova	Pomorski muzej – Povećati budžetska izdvajanja za međunarodnu saradnju.	

	<p>Međunarodni filmski festival Rotterdam; Berlinale (Berlin, Njemačka); Međunarodni filmski festival u Sofiji; Dot.on.the.Map.-Cypruss Film Days (Kipar); Kanski filmski festival (Kan, Francuska); Međunarodni festival dokumentarnog filma „Beldocs“ (Beograd, Srbija); Sarajevo film festival (Sarajevo, BiH); Balkan Film Market (Tirana, Albanija).</p> <p>Nacionalna biblioteka – 2 manifestacije: Dani crnogorske kulture u Tirani - Izložba „Kulturna baština – tačka spajanja naroda i država“, izložba starih knjiga, karata i razglednica o Albaniji - 15.9; izložba „100 godina hrvatske književnosti: iz fondova NBCG“ predstavljena u Puli 22.10.</p> <p>Narodni muzej – 3 manifestacije: izložba „Veljko Vlahović – glas slobodne Jugoslavije“ u Muzeju Jugoslavije, Beograd; izložba „Ljepota različitosti“ u Sakib Sabanči muzeju, Istanbul; promocija crnogorske kulture i NMCG na sajmu EXPO, Toronto.</p> <p>Zetski dom – 3 manifestacije: Sedmica crnogorske kulture u Albaniji, Tirana; International via fest Varna, Bugarska; World theatre Sofia, Bugarska</p> <p>Prirodnjački muzej – 1 manifestacija: realizovano gostovanje izložbe u Prirodoslovnom muzeju Dubrovnik (maj–decembar 2025)</p> <p>Crnogorsko narodno pozorište – 7 festivala i 3 gostovanja: Internacionalni pozorišni festival komedije „5RE“, Veles, Sjeverna Makedonija; 70. Sterijino pozorje Novi Sad, Srbija; 27. Teatar fest „Petar Kočić“ – Banja Luka, RS; 65. Internacionalni teatarski festival MESS, Sarajevo, BiH;</p>									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	65. Ohridsko leto – Sjeverna Makedonija; 6. Festival drame i pozorišta balkanskog kulturnog prostora „Teatar na raskršću“ Niš, Srbija; 42. Nušićevi dani, Smederevo, Srbija; gostovanja u Narodnom pozorištu u Beogradu, Srbija; Narodnom pozorištu u Sarajevu, BiH; Kazalištu Marina Držića u Dubrovniku, Hrvatska Muzej savremene umjetnosti – 4 manifestacije: dvije izložbe crnogorskih umjetnika u Ljubljani; izložba crnogorskih umjetnika u Muzeju suvremene umjetnosti u Puli; prezentacija crnogorskih umjetnika na Art marketu u Budimpešti									
67. Jačanje saradnje i učešće u programima UNESCO-a kroz sprovođenje konvencija koje je Crna Gora ratifikovala i usvojila, sagledavanje mogućnosti ratifikacije konvencija, sporazuma i preporuka međunarodnih organizacija koje još uvijek nijesu ratifikovane	ratifikovan najmanje jedan sporazum – Skupština CG usvojila Zakon o potvrđivanju Sporazuma o finansiranju ponovnog uspostavljanja zajedničke stalne postavke u Bloku 17 Državnog muzeja Aušvic-Birkenau.	MKM	II kvartal 2024.	II kvartal 2025.	Realizovano /		nijesu potrebna posebna sredstva	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet MKM	
Mjera 2.3.2. Jačanje bilateralne saradnje u oblasti kulture										
68. Iniciranje bilateralnih sporazuma, programa i ugovora o saradnji u oblasti kulture	broj potpisanih bilateralnih sporazuma, programa i ugovora o saradnji (najmanje 4) – MKM – 2 akta, 1 inicijativa: u okviru Berlinskog procesa usvojena Zajednička deklaracija o kreativnoj ekonomiji; u okviru Savjeta ministara kulture Jugoistočne Evrope usvojena Ohridska deklaracija Održivi kulturni modeli za budućnost; inicirano potpisivanje Memoranduma o saradnji u oblasti kulturne baštine sa Grčkom	MKM, resorna ministarstva u drugim zemljama, nacionalne ustanove kulture	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Realizovano /		nijesu potrebna posebna sredstva	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet MKM, budžet ustanova	U kontinuitetu nastaviti s realizacijom ove aktivnosti. Državni arhiv – Implementacija i konkretizacija sporazuma, formiranje radnih timova ili koordinatora koji će biti zaduženi za direktnu komunikaciju s institucijama. Pomorski muzej - Poboljšati komunikaciju ustanova kulture s

	<p>Državni arhiv – 6 akata: Sporazum o saradnji između Državnog arhiva Austrije i DACG; Sporazum o naučnoj i istraživačkoj saradnji sa Hrvatskim institutom za povijest Zagreb (zajednički projekti, razmjena stručnjaka i publikacije); Sporazum o saradnji s Arhivom Sjeverne Makedonije; Memorandum o saradnji sa Savezom udruženja boraca NOR-a i antifašista (SUBNOR CG); Sporazum o saradnji sa Zajednicom Italijana Crne Gore koji se odnosi na realizaciju međunarodne izložbe „Italija i Crna Gora – dvije zemlje sa zajedničkim Jadranom“; Memorandum o saradnji sa Fakultetom likovnih umjetnosti UCG, radi razmjene stručnih iskustava i zajednička realizacija programa u oblasti zaštite i prezentacije kulturne baštine</p> <p>Pomorski muzej – 1 akt: Sporazum o saradnji s JU Muzeji grada Beograda</p> <p>Filmski centar – 2 akta: Memorandum o saradnji s Nacionalnim filmskim centrom Moldavije, potisan na Evropskom filmskom marketu u Berlinu; Sporazum o filmskoj koprodukciji između Crne Gore i Francuske, potpisan tokom 78. Filmskog festivala u Kanu</p> <p>Zetski dom – 1 akt: Sporazum o saradnji s Kazalištem „Marin Držić“ iz Dubrovnika</p> <p>Prirodnjački muzej – 6 akata: memorandumi o saradnji sa: G Five group doo Podgorica, Nacionalna turistička organizacija Crne Gore, NU „Ekvilibrijum“ Podgorica, NU „Ljubav i prijateljstvo“ Cetinje, NU „PRONA“ Podgorica;</p> <p>Ugovor o poslovnoj saradnji s Ministarstvom ekologije,</p>								<p>ambasadama Crne Gore u Evropi.</p>
--	---	--	--	--	--	--	--	--	---------------------------------------

	održivog razvoja i razvoja sjevera Crnogorsko narodno pozorište – 1 akt: Sporazum o saradnji s Udruženjem glumaca Crne Gore Muzički centar – 1 akt: Ugovor o grantu s Japanskom agencijom za međunarodnu saradnju o implementaciji projekta za unapređenje muzičkih instrumenata i opreme u MCCG									
Operativni cilj 2.4.			Razvijati kulturne potrebe i navike građana i građanki i stimulisati razvoj publike							
Indikator učinka a)			Početna vrijednost 2022.	Ciljna vrijednost 2025.	Ostvarena vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2027.				
Broj posjetilaca (m. i f.) Izvor: Evidencije ustanova kulture			257.028	400.000	361.366	440.000				
Aktivnost koja utiče na realizaciju OC 2.4.	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
Mjera 2.4.1: Evidencija i upoznavanje kulturnih potreba i navika građana Crne Gore										
69. Uvođenje prakse istraživanja publike od strane ustanova i organizacija u kulturi (upitnici, fokus grupe, intervjui...)	broj obavljenih istraživanja i intervjua sa publikom o određenim programima; dvojezični upitnik dostupan posjetiocima/posjetiteljima za popunjavanje na dobrovoljnoj osnovi – Kinoteka – nije realizovano Prirodnjački muzej – dvojezični upitnik dostupan posjetiocima/posjetiteljima za popunjavanje na dobrovoljnoj osnovi, od septembra 2025. Pomorski muzej – realizovano anketiranje publike i rezultati predstavljeni upravi i zaposlenima u ustanovi Filmski centar – realizovano istraživanje o korišćenju filma kao sredstva u nastavi (upitnik poslat svim osnovnim i srednjim školama u Crnoj Gori, odgovorilo 202 nastavnika/ce iz 86 osnovnih škola i 114 nastavnika/ce iz 44 srednje škole)	Kinoteka, PMCG i druge ustanove	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Djelimično realizovano	I–IV kvartal 2026. Kinoteka – nije pripremljen adekvatan upitnik za posjetioce/posjetiteljke kako bi se sprovelo istraživanje publike u 2025. Prirodnjački muzej – U uslovima ugošćavanja većih organizovanih grupa predškolskog i školskog uzrasta, nije moguće izvršiti evidenciju prema polu posjetilaca.	nijesu potrebna posebna sredstva	nijesu utrošena posebna sredstva	Budžet ustanova	Imajući u vidu da su samo tri državne ustanove kulture sprovele odgovarajuća istraživanja, potrebno je da i ostale ustanove uvedu praksu istraživanja publike. Kinoteka – Kreiran plan istraživanja publike u 2026. Prirodnjački muzej – Na osnovu iskustava stečenih u praćenju publike tokom 2025. godine, za 2026. su napravljene korekcije u evidenciji i načinu vođenja digitalne i papirne verzije. Pomorski muzej – Kontinuirano realizovati istraživanje publike. Uvesti upitnike na

										španskom i francuskom jeziku.
Mjera 2.4.2: Kreiranje povoljnog ambijenta za razvoj publike										
70. Sprovođenje diversifikacije publike u ustanovama kulture, kroz organizovanje programa za stare u ustanovama kulture (radionice, predavanja, susreti...) samostalno ili u saradnji sa drugim akterima: nevladinim organizacijama, ustanovama socijalne zaštite	realizovane aktivnosti – Narodni muzej – realizovana radionica „Zlatovez suvenir“ u Domu starih u Podgorici, povodom obilježavanja Međunarodnog dana starih, korisnici i korisnice doma su na pripremljenim platnima zlatnom bojom crtali elemente narodne nošnje Prirodnjački muzej – u saradnji s NU „Ljubav i prijateljstvo“ Cetinje, izložbe PMCG organizovano posjećuju penzioneri/penzionerke sa Cetinja	nacionalne i lokalne ustanove kulture	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Djelimično realizovano	I–IV kvartal 2026. Pomorski muzej – problem u koordinaciji s ustanovama socijalne zaštite, loše budžetiranje	5.000 €	nije bilo utroška sredstava	Budžet, sopstvena sredstva ustanova	Imajući u vidu da su samo dvije državne ustanove kulture realizovale programe za stara lica, potrebno je veće angažovanje i drugih ustanova. Prirodnjački muzej – Planira se uspostavljanje saradnje sa Domom za stare u Podgorici i Risnu. Pomorski muzej – Potrebno je ovu aktivnost postaviti kao prioritet i drugačije budžetski tretirati.

IV PREPORUKE ZA NAREDNI PERIOD SPROVOĐENJA NACIONALNOG PROGRAMA RAZVOJA KULTURE

U skladu s preporukama navedenim u tabelarnom dijelu izvještaja, aktivnosti koje su djelimično realizovane ili nijesu realizovane u proteklom periodu, a za koje je utvrđen novi rok realizacije, biće uvrštene u Akcioni plan za 2026. godinu. Određene aktivnosti koje jesu realizovane, ali je procijenjeno da je potrebno nastaviti s njihovom implementacijom, biće takođe inkorporirane u ažurirani plan.

STRATEŠKI CILJ 1: USPOSTAVITI PROFESIONALAN, EFIKASAN, UMREŽEN I STABILAN JAVNI SEKTOR U KULTURI

OPERATIVNI CILJ 1.1: INOVIRATI PRAVNI OKVIR U KULTURI

Polazeći od činjenice da je u prethodnoj godini donijeto nekoliko zakonskih i podzakonskih akata, neophodno je obezbijediti punu administrativnu i tehničku spremnost za primjenu novih normativnih rješenja, ali i nastaviti usklađivanje propisa s evropskom pravnom tekovinom, kao i dalje inoviranje pravnog okvira.

Prvenstveno, potrebno je fokusirati se na krovni zakon u oblasti kulture, te u skladu s usvojenom Analizom primjene i potrebe inoviranja Zakona o kulturi, koja sadrži preporuke za regulativna i implementacijska poboljšanja u oblasti kulture, uz participativan i transparentan pristup, zaokružiti normativni proces.

Prilikom rada na izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara posebnu pažnju treba posvetiti preciziranju nadležnosti, rokova i kontrolnih mehanizama, kako bi se izbjegle nejasnoće u primjeni i ojačala pravna sigurnost.

Takođe, biće potrebno uspostaviti jasne operativne protokole za postupanje u slučajevima povrata kulturnih dobara i kontrole izvoza, u skladu s preuzetim obavezama iz evropskog zakonodavstva. Pored toga, treba unaprijediti međuresorsku saradnju, posebno s organima nadležnim za carinu, unutrašnje poslove, pravosuđe i vanjske poslove, radi efikasne primjene propisa koji uređuju izvoz, uvoz i povrat kulturnih dobara.

Konačno, neophodno je kontinuirano pratiti primjenu novih rješenja i, po potrebi, inicirati dodatna normativna unapređenja radi potpunog usklađivanja sa standardima Evropske unije.

OPERATIVNI CILJ 1.2: OJAČATI INSTITUCIONALNE KAPACITETE U KULTURI

Uzimajući u obzir potrebu za daljim jačanjem profesionalnih kapaciteta u sektoru kulture, preporučuje se nastavak sistemske podrške programima stručnog usavršavanja zaposlenih u ustanovama kulture, kroz specijalizovane obuke, seminare i programe razmjene znanja, odnosno programe kontinuiranog profesionalnog razvoja u saradnji s relevantnim obrazovnim i međunarodnim institucijama.

Javne ustanove kulture na nacionalnom nivou treba da razvijaju dugoročne programske strategije i modele upravljanja koji doprinose većoj efikasnosti i održivosti kulturnih programa.

Takođe, potrebno je unaprijediti planiranje i raspodjelu budžetskih sredstava u ustanovama kulture kako bi se obezbijedio veći procenat sredstava namijenjenih za programske aktivnosti.

OPERATIVNI CILJ 1.3: UNAPRIJEDITI SISTEM I ULAGANJA U ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE

Dalje unapređenje sistema i ulaganja u zaštitu kulturne baštine može se ostvariti kroz strateški pristup u planiranju prioriteta u okviru godišnjeg Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara, na osnovu procjene stanja i stepena ugroženosti kulturnih dobara, kao i nadzor nad realizacijom projekata koji se finansiraju iz Programa.

Pored toga, potrebno je intenzivirati saradnju s lokalnim samoupravama u dijelu sprovođenja mjera zaštite na nepokretnim kulturnim dobrima i u zaštićenim cjelinama.

Neophodno je nastaviti aktivnosti identifikacije, evidentiranja i zaštite nematerijalne kulturne baštine, u skladu s važećim propisima i međunarodnim obavezama države.

Takođe, potrebno je unaprijediti sistem dokumentovanja i digitalne obrade podataka o kulturnim dobrima radi efikasnijeg upravljanja i razmjene podataka.

OPERATIVNI CILJ 1.4: UNAPRIJEDITI SISTEM I ULAGANJA U SAVREMENU PRODUKCIJU

U cilju unapređenja savremene kulturne produkcije, iz perspektive Direktorata za kulturno-umjetničko stvaralaštvo detektovana je potreba veće kooperacije i umrežavanja između institucija državnog i lokalnog karaktera i generalno svih relevantnih aktera na kulturnoj sceni, kao i potreba intenzivnijeg praćenja trendova savremene umjetnosti u tržišne tokove kroz izraženiji marketing, odnose s javnošću, istraživanje kulturnih potreba i kulturnih navika, osnaživanje kulturnih djelatnosti marginalizovanih grupa.

Preporučuje se organizovanje radionica i edukacija, unapređenje postojećih procedura konkursnih i vankonkursnih, uvođenje inovativnih modela i praksi, stimulisanje individualne i kolektivne produktivnosti, kao i preciznije definisanje javnog stvaralaštva i uslova koji se odnose na poziciju umjetnika. Konkretno, potrebno je proširiti opseg kriterijuma u odnosu na umjetnike kroz konciznije razgraničavanje kategorije umjetnika zbog stepena i načina njihovog uključenja i kapaciteta da doprinesu razvoju kulturne scene.

Što se tiče Direktorata za kreativne industrije i postojeće infrastrukture (habova) prepoznata je potreba za redefinisanjem programskih i administrativnih okvira koji trenutno ograničavaju punu operativnost kreativnih habova. Unapređenje sistema funkcionisanja kreativnih habova zasniva se na optimizaciji upravljačkih procesa u pravcu veće operativne efikasnosti i dugoročne programske održivosti ovih prostora. Potrebno je uvođenje savremenih modela administriranja koji omogućavaju kontinuiranu realizaciju visokokvalitetnih sadržaja unutar samih habova.

Poseban prioritet predstavlja institucionalno umrežavanje putem aktivnog članstva u prestižnim međunarodnim asocijacijama, prvenstveno Trans Europe Halles (TEH) i European Creative Hubs Network (ECHN). Kroz ove strateške saradnje, habovi obezbjeđuju transfer međunarodne ekspertize, programe mobilnosti za korisnike prostora i indirektan pristup evropskim fondovima za kreativne industrije. Time se crnogorski habovi pozicioniraju kao međunarodno prepoznate platforme, tehnički i administrativno spremne da odgovore na zahtjeve savremene produkcije i ojačaju konkurentnost na lokalnom, regionalnom i evropskom nivou.

STRATEŠKI CILJ 2: OSNAŽITI VANINSTITUCIONALNI SEKTOR KULTURE, MEĐUSEKTORSKU, MEĐURESORNU I MEĐUNARODNU SARADNJU I RAZVOJ PUBLIKE

OPERATIVNI CILJ 2.1: POBOLJŠATI SARADNJU I AMBIJENT RADA VANINSTITUCIONALNIH AKTERA U KULTURI

Polazeći od potrebe unapređenja ambijenta rada strukovnih udruženja umjetnika i stručnjaka u kulturi i drugih vaninstitucionalnih aktera koji djeluju u ovoj oblasti, preporučuje se nastavak aktivnosti na pripremi i donošenju odgovarajućeg podzakonskog akta, kao i pružanje podsticaja za jačanje kapaciteta i razvoj pomenutih aktera kroz programe finansijske i institucionalne podrške.

Važno je osnažiti saradnju između Ministarstva kulture i medija, javnih ustanova i strukovnih organizacija u cilju zajedničkog razvoja kulturnih politika.

Za unapređenje kvaliteta manifestacija i festivala od posebnog značaja za kulturu Crne Gore, biće neophodna primjena propisanih kriterijuma evaluacije i kontinuirano praćenje njihove realizacije.

OPERATIVNI CILJ 2.2: POSPJEŠITI SARADNJU SA DRUGIM RESORIMA

U cilju postizanja većeg intenziteta i kvaliteta zajedničkih aktivnosti, neophodno je inicirati saradnju Ministarstva kulture i medija sa ključnim akterima na nacionalnom i lokalnom nivou, prelazeći sa modela povremene komunikacije, na sistem dubinskog i strateškog uvezivanja.

Positivan primjer za prevazilaženje komunikacionih barijera predstavlja nedavno osnivanje Radne grupe za podršku razvoju kreativnih industrija, u koju su uključeni profesionalci iz različitih stvaralačkih i kulturnih oblasti u Crnoj Gori, sa ciljem redefinisanja i unapređenja sektora.

Ovakav pristup sistemskoj saradnji sa drugim resorima biće praktično osnažen i kroz konkretne projekte, poput projekta „Gejmifikacija kulturne baštine“ u partnerstvu sa MPNI, Ministarstvom turizma, UNICEF-om i drugim institucijama, čime se obezbjeđuje integracija kreativnog sektora u šire razvojne politike.

Ustanove kulture kao i resor kulture trebalo bi da se fokusiraju na kooperaciju s obrazovnim institucijama kreirajući veći broj sadržaja koji korespondiraju nastavnim planovima i programima namijenjenim mlađoj populaciji.

Akcent treba staviti i na saradnju s resorom turizma kroz zajedničke projekte koji doprinose valorizaciji kulturnih resursa u funkciji održivog razvoja i kulturnog turizma.

Preporučuje se i jačanje koordinacije s organima nadležnim za prostorno planiranje, kapitalne investicije i infrastrukturu, radi blagovremenog uključivanja mjera zaštite kulturnih dobara u razvojne projekte.

Prepoznata je i potreba za unapređenjem razmjene podataka s nadležnim institucijama u cilju efikasnije zaštite arheoloških lokaliteta i nepokretnih kulturnih dobara.

OPERATIVNI CILJ 2.3: INTENZIVIRATI MEĐUNARODNU SARADNJU I PROCES EVROPSKIH INTEGRACIJA U OBLASTI KULTURE

U domenu međunarodne saradnje neophodno je intenzivirati aktivnosti institucija kulture u kontekstu prijavljivanja za međunarodne fondove, kako one koje se finansiraju kroz programe Evrope unije, tako i one koje se odnose na sredstva iz IPA-e. Pored navedenog, preporučuje se intenziviranje bilateralne saradnje, kroz stalnu komunikaciju sa predstavnicima država koje imaju diplomatska predstavništva u Crnoj Gori, a koje kroz grant šeme, ali i finansiranje pojedinačnih projekata promocije kulture, doprinose međunarodnoj vidljivosti kulture Crne Gore, ali i promociji kulture drugih država u Crnoj Gori.

Dodatno, preporučuje se nastavak aktivnosti u domenu prezentacije crnogorske kulture i kulturne baštine u regionu i svijetu, uspostavljanje direktnih kontakata i realizacija projekata saradnje sa srodnim ustanovama kulture, kroz potpisivanje i iniciranje bilateralnih sporazuma i projekata saradnje. Takođe, preporučuje se nastavak učešća u svim programima Evropske unije i Savjeta Evrope, kao i obilježavanje međunarodno značajnih datuma u kulturi.

U oblasti kulturne baštine, potrebno je obezbijediti kontinuirano praćenje realizacije obaveza iz pregovaračkih poglavlja 1 i 29 u dijelu koji se odnosi na kulturna dobra, a takođe jačati kapacitete za sprovođenje obaveza koje proizilaze iz međunarodnih konvencija i uredbi koje se odnose na izvoz, uvoz i povrat kulturnih dobara.

OPERATIVNI CILJ 2.4: RAZVIJATI KULTURNE POTREBE I NAVIKE GRAĐANA I GRAĐANKI I STIMULISATI RAZVOJ PUBLIKE

Uzimajući u obzir evidentirana odstupanja od generalnog trenda rasta u ukupnom broju posjetilaca/posjetiteljki nacionalnih ustanova kulture, potrebno je da sve ustanove uvedu praksu istraživanja publike, te na osnovu nalaza sprovedenih istraživanja osmisle strateške programe razvoja publike, s fokusom na različite ciljne grupe.

Dakle, posebnu pažnju treba posvetiti diversifikaciji publike u ustanovama kulture, i to kroz odgovarajuće aktivnosti za privlačenje posjetilaca manje zastupljenog pola (u većini slučajeva muškog), zatim razvoj edukativnih i participativnih programa namijenjenih djeci i mladima, a naročito kroz organizovanje namjenskih programa za stara lica, u saradnji s ustanovama socijalne zaštite i nevladinim sektorom.

Konačno, preporuka je i da se razvijaju inovativni modeli prezentacije kulturnih sadržaja i digitalni programi dostupni široj publici.